

Kulturutskottets betänkande 2019/20:KrU10

Kultur för alla

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. konstnärlig frihet, konstnärers och kulturarbetares villkor, tillgång till kultur i hela landet, språk, nationella minoriteter, litteratur och bibliotek.

I betänkandet finns 25 reservationer (M, SD, C, V, KD, L) och två särskilda yttranden (M, C).

Behandlade förslag

Cirka 80 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2019/20.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	8
Ärendet och dess beredning	8
Utskottets överväganden	9
Konstnärlig frihet	9
Konstnärligt företagande	11
Kollektivverkstäder	12
Kulturbryggan	12
Avtal för konstnärers ersättningar	13
Biblioteksersättningen	14
Villkor och stöd för kulturskaparna	14
Kultursamverkansmodellen	17
Kultur i hela landet	18
Myndigheten för kulturanalys	19
Hantverk och slöjd	20
Stöd för kulturtidskrifter	20
Språk	21
Nationella minoriteter	22
Astrid Lindgren	25
Översättning	25
Läsfrämjande åtgärder	26
Biblioteksentreprenad	28
Internationella biblioteket och lånecentralen för mångspråk	29
Trygga bibliotek	30
Nationell biblioteksstrategi	31
Fjärrlån av e-böcker	32
Katalogisering	33
Enprocentsregeln	34
Nordisk kulturkanon	35
Motionsyrkanden som bereds förenklat	36
Reservationer	39
1. Konstnärlig frihet, punkt 1 (M)	39
2. Konstnärlig frihet, punkt 1 (C)	40
3. Konstnärlig frihet, punkt 1 (L)	40
4. Konstnärligt företagande, punkt 2 (KD)	41
5. Kulturbryggan, punkt 4 (M)	42
6. Avtal för konstnärers ersättningar, punkt 5 (KD)	42
7. Villkor och stöd för kulturskaparna, punkt 7 (C)	43
8. Villkor och stöd för kulturskaparna, punkt 7 (V)	44
9. Kultursamverkansmodellen, punkt 8 (M)	45
10. Kultursamverkansmodellen, punkt 8 (C)	45
11. Kultursamverkansmodellen, punkt 8 (L)	46
12. Kultur i hela landet, punkt 9 (SD)	47
13. Kultur i hela landet, punkt 9 (C)	47
14. Språk, punkt 13 (SD)	48
15. Nationella minoriteter, punkt 14 (SD)	50
16. Nationella minoriteter, punkt 14 (C)	51
17. Läsfrämjande åtgärder, punkt 17 (M)	52

18. Läsfrämjande åtgärder, punkt 17 (L)	53
19. Biblioteksentreprenad, punkt 18 (V)	54
20. Internationella biblioteket och lånecentralen för mångspråk, punkt 19 (SD)	55
21. Trygga bibliotek, punkt 20 (SD).....	56
22. Trygga bibliotek, punkt 20 (L)	56
23. Fjärrlån av e-böcker, punkt 22 (V)	57
24. Enprocentsregeln, punkt 24 (SD)	58
25. Nordisk kulturkanon, punkt 25 (SD)	59
Särskilda yttranden	61
1. Motionsyrkanden som bereds förenklat, punkt 26 (M).....	61
2. Motionsyrkanden som bereds förenklat, punkt 26 (C)	61
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	62
Motioner från allmänna motionstiden 2019/20	62
<i>Bilaga 2</i>	
Motionsyrkanden som bereds förenklat och avstyrks av utskottet.....	70

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. **Konstnärlig frihet**

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:3048 av Lotta Finstorp m.fl. (M) yrkande 1,

2019/20:3070 av Christer Nylander m.fl. (L) yrkandena 1 och 4 samt

2019/20:3255 av Per Lodenius m.fl. (C) yrkandena 1 och 5.

Reservation 1 (M)

Reservation 2 (C)

Reservation 3 (L)

2. **Konstnärligt företagande**

Riksdagen avslår motion

2019/20:2790 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkande 12.

Reservation 4 (KD)

3. **Kollektivverkstäder**

Riksdagen avslår motion

2019/20:2863 av Anna Sibinska m.fl. (MP) yrkande 6.

4. **Kulturbryggan**

Riksdagen avslår motion

2019/20:3048 av Lotta Finstorp m.fl. (M) yrkande 5.

Reservation 5 (M)

5. **Avtal för konstnärers ersättningar**

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:2790 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkande 11 och

2019/20:2863 av Anna Sibinska m.fl. (MP) yrkande 7.

Reservation 6 (KD)

6. **Biblioteksersättningen**

Riksdagen avslår motion

2019/20:2898 av Anna Sibinska och Mats Berglund (båda MP) yrkande 6.

7. **Villkor och stöd för kulturskaparna**

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:2861 av Anna Sibinska och Mats Berglund (båda MP) yrkandena 1 och 2,

2019/20:2863 av Anna Sibinska m.fl. (MP) yrkande 3,

2019/20:3103 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 6 och

2019/20:3255 av Per Lodenius m.fl. (C) yrkande 7.

Reservation 7 (C)

Reservation 8 (V)

8. Kultursamverkansmodellen

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:1237 av Carina Ödebrink (S),

2019/20:3048 av Lotta Finstorp m.fl. (M) yrkande 2,

2019/20:3255 av Per Lodenius m.fl. (C) yrkande 2 i denna del och

2019/20:3358 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 7.

Reservation 9 (M)

Reservation 10 (C)

Reservation 11 (L)

9. Kultur i hela landet

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:820 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 3,

2019/20:2863 av Anna Sibinska m.fl. (MP) yrkande 4 och

2019/20:3255 av Per Lodenius m.fl. (C) yrkandena 2 i denna del och 9.

Reservation 12 (SD)

Reservation 13 (C)

10. Myndigheten för kulturanalys

Riksdagen avslår motion

2019/20:2419 av Jan Ericson (M).

11. Hantverk och slöjd

Riksdagen avslår motion

2019/20:2863 av Anna Sibinska m.fl. (MP) yrkande 5.

12. Stöd för kulturtidskrifter

Riksdagen avslår motion

2019/20:2897 av Anna Sibinska och Mats Berglund (båda MP).

13. Språk

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:634 av Aron Emilsson m.fl. (SD) och

2019/20:3053 av Aron Emilsson (SD) yrkandena 1–3.

Reservation 14 (SD)

14. Nationella minoriteter

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:353 av Cassandra Sundin m.fl. (SD) yrkande 2,

2019/20:357 av Cassandra Sundin m.fl. (SD),

2019/20:1612 av Linda Ylivainio och Peter Helander (båda C) yrkande 1,

2019/20:2898 av Anna Sibinska och Mats Berglund (båda MP) yrkande 5 och

2019/20:3245 av Linda Ylivainio m.fl. (C) yrkandena 11 och 12.

Reservation 15 (SD)

Reservation 16 (C)

15. Astrid Lindgren

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:7 av Gudrun Brunegård (KD) och

2019/20:8 av Gudrun Brunegård (KD).

16. Översättning

Riksdagen avslår motion

2019/20:324 av Per-Arne Håkansson (S).

17. Läsförbättrande åtgärder

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:2456 av Annika Hirvonen Falk och Leila Ali-Elmi (båda MP) yrkandena 1 och 7,

2019/20:3046 av Lotta Finstorp m.fl. (M) yrkande 9 och

2019/20:3070 av Christer Nylander m.fl. (L) yrkande 7.

Reservation 17 (M)

Reservation 18 (L)

18. Biblioteksentreprenad

Riksdagen avslår motion

2019/20:137 av Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V) yrkande 1.

Reservation 19 (V)

19. Internationella biblioteket och lånecentralen för mångspråk

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:338 av Aron Emilsson m.fl. (SD) yrkande 2 och

2019/20:2898 av Anna Sibinska och Mats Berglund (båda MP) yrkande 4.

Reservation 20 (SD)

20. Trygga bibliotek

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:338 av Aron Emilsson m.fl. (SD) yrkande 3 och

2019/20:3070 av Christer Nylander m.fl. (L) yrkande 6.

Reservation 21 (SD)

Reservation 22 (L)

21. Nationell biblioteksstrategi

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:2456 av Annika Hirvonen Falk och Leila Ali-Elmi (båda MP)
yrkande 6 och
2019/20:2898 av Anna Sibinska och Mats Berglund (båda MP)
yrkandena 1 och 3.

22. Fjärrlån av e-böcker

Riksdagen avslår motion
2019/20:3103 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 3 och 4.

Reservation 23 (V)

23. Katalogisering

Riksdagen avslår motion
2019/20:2024 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M).

24. Enprocentsregeln

Riksdagen avslår motionerna
2019/20:358 av Aron Emilsson m.fl. (SD) yrkande 1,
2019/20:959 av Jonas Andersson i Linköping m.fl. (SD) yrkande 7 och
2019/20:1246 av Magnus Manhammar (S).

Reservation 24 (SD)

25. Nordisk kulturkanon

Riksdagen avslår motion
2019/20:632 av Aron Emilsson m.fl. (SD).

Reservation 25 (SD)

26. Motionsyrkanden som bereds förenklat

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 23 april 2020

På kulturutskottets vägnar

Christer Nylander

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Christer Nylander (L), Per Lodenius (C), Angelika Bengtsson (SD), Betty Malmberg (M), Josefin Malmqvist (M), Lotta Olsson (M), Niklas Wykman (M), Alexandra Völker (S), Anna Vikström (S), Annelie Karlsson (S), Ingela Nylund Watz (S), Jörgen Hellman (S), Ciczie Weidby (V), David Lång (SD), Robert Stenkvist (SD), Karolina Skog (MP) och Camilla Brodin (KD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet ca 80 motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2019/20 som gäller bl.a. konstnärlig frihet, konstnärers och kulturarbetares villkor, tillgång till kultur i hela landet, språk, nationella minoriteter, litteratur och bibliotek. Av dessa bereds 19 yrkanden i förenklad form eftersom de tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden.

Motionsförslagen finns i bilaga 1.

I bilaga 2 finns de motionsyrkanden som bereds förenklad.

Utskottet träffade Svenska Förläggareföreningen den 19 november 2019 för att få information om förläggarverksamhet och bokutgivning.

Den 20 februari 2020 informerade Länsteatrarerna i Sverige utskottet om sin verksamhet.

Den 12 mars 2020 besökte utskottet Kungliga Operan för att få information om verksamheten.

Riksdagen höll en särskild debatt om mediernas och kulturens oberoende den 27 mars 2020.

Bakgrund

Utgångspunkten för den statliga kulturpolitiken är de nationella kulturpolitiska mål som riksdagen antog i december 2009 (prop. 2009/10:3, bet. 2009/10:KrU5, rskr. 2009/10:145). Målen är följande:

Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling. För att uppnå målen ska kulturpolitiken

- främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor
- främja kvalitet och konstnärlig förnyelse
- främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas
- främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan
- särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

Utskottets överväganden

Bakgrund

Konstnärspolitiska utredningen tillsattes av regeringen i november 2016 och redovisade sitt uppdrag i mars 2018. I betänkandet Konstnär – oavsett villkor? (SOU 2018:23) redovisades förslag som ska stimulera arbetsmarknaden så att fler konstnärer kan leva på sitt konstnärliga yrke. Förslagen avser även bl.a. att stärka konstnärernas position i dagens digitaliserade samhälle samt att ge bättre förutsättningar för att ungdomar i hela landet, oavsett socioekonomisk bakgrund, ska våga välja konstnärsyrket. Utredningen har tydliggjort behovet av ett samlat grepp för att stärka konstnärernas villkor och den infrastruktur de verkar i. Ett flertal remissinstanser har lämnat synpunkter på utredningens förslag. Konstnärspolitiska utredningens förslag bereds för närvarande i Regeringskansliet. Beredningen har resulterat i att regeringen i november och december 2019 gav en rad centrala myndigheter uppdrag som syftar till att förbättra professionellt verksamma konstnärers och kulturskapares villkor. Regeringen har vidare aviserat en skrivelse om konstnärernas villkor i september 2020.

Konstnärlig frihet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. kvalitetsaspekter, kulturformer och konstnärlig frihet inom kulturområdet.

Jämför reservation 1 (M), 2 (C) och 3 (L).

Motionerna

Lotta Finstorp m.fl. (M) begär i kommittémotion 2019/20:3048 yrkande 1 åtgärder för att minska den politiska styrningen av konsten och kulturens innehåll. Regeringen bör se över regleringsbrev och statliga uppdrag i syfte att minska den politiska styrningen av konsten och kulturens innehåll. Armlängds avstånd ska råda mellan kulturens utövare och politikerna.

I kommittémotion 2019/20:3255 yrkande 1 vill Per Lodenius m.fl. (C) att ett brett kulturliv ska främjas där nya digitala kulturella uttryck och mångkultur frodas sida vid sida med traditionella kulturformer och där kulturella och kreativa näringar blomstrar. Den konstnärliga friheten betonas i yrkande 5 i samma motion. Motionärerna framhåller att konsten behöver skyddas från direkt påverkan när den betalas av det offentliga för att säkra den konstnärliga friheten – det som kallas principen om armlängds avstånd.

I kommittémotion 2019/20:3070 av Christer Nylander m.fl. (L) yrkande 1 begärs att målen för kulturpolitiken ska utgå från frihet, mångfald och kvalitet.

I samma motion yrkande 4 vill motionärerna att stödet till kulturen ska vara kvalitetsdrivande. Alla statliga bidrag och anslag till bl.a. institutioner, kulturskapare och fria grupper ska vara utformade på ett sätt som bidrar till långsiktig kvalitetsutveckling. Särskilda utvärderingsgrupper bör tillsättas för att utvärdera kvalitetsaspekter. Principen om armlängds avstånd ska gälla och säkras.

Utskottets ställningstagande

Som framgår av de nationella kulturpolitiska målen ska statliga insatser på det kulturpolitiska området bl.a. främja en mångfald av kulturuttryck i samhället, vilket innebär att det finns behov av riktade kulturpolitiska insatser. Styrningen av dessa insatser behöver regelbundet följas upp, både utifrån regelverket för mål- och resultatstyrning och utifrån tillämpningen av principen om armlängds avstånd.

I november 2019 fick Myndigheten för kulturanalys (Kulturanalys) i uppdrag av regeringen att göra en översyn av den kulturpolitiska styrningens effekter på den konstnärliga friheten. I uppdraget ingår att analysera hur kulturpolitiska insatser kan påverka den konstnärliga friheten inom bidragsgivandet och i styrningen av verksamheten. Uppdraget rör stora delar av kulturen, förutom de delar som omfattas av speciallagstiftning såsom arkiv, bibliotek, museer och kulturmiljö. Översynen av bidragsgivningen ska avgränsas till kulturpolitiska insatser på statlig nivå. När det gäller verksamhetsstyrningen ska lokal och regional nivå vara i fokus. Tillämpningen av principen om armlängds avstånd i verksamhetsstyrningen bör enligt uppdraget särskilt belysas, däribland huruvida beslut har fattats av sakkunniga eller av politiker och hur kulturinstitutionernas relation till den politiska beslutsnivån ser ut. Uppdraget ska slutredovisas senast den 15 februari 2021.

Utskottet delar motionärernas uppfattning om den fria konstens betydelse och vikten av att konstnärlig verksamhet står fri från politikens påverkan i ett demokratiskt samhälle. Utskottet delar också uppfattningen att ett brett kulturliv och en långsiktig kvalitetsutveckling bör främjas. Mot bakgrund av bl.a. uppdraget till Kulturanalys är utskottet dock inte berett att bifalla motionerna. Motionerna 2019/20:3048 (M) yrkande 1, 2019/20:3255 (C) yrkandena 1 och 5 samt 2019/20:3070 (L) yrkandena 1 och 4 avstyrks därmed.

Konstnärligt företagande

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att stärka det konstnärliga företagandet.

Jämför reservation 4 (KD).

Motionen

Roland Utbult m.fl. (KD) vill enligt yrkande 12 i kommittémotion 2019/20:2790 stärka det konstnärliga företagandet.

Utskottets ställningstagande

Konstnärsnämnden har regeringens uppdrag att under 2020 utveckla och medverka i insatser för att främja konstnärers villkor inom de kulturella och kreativa näringarna. Det innebär bl.a. att följa och informera om konstnärers företagande. Uppdraget ska redovisas i nämndens årsredovisning för 2020. Vidare ska Konstnärsnämnden, i samverkan med upphovsrättsorganisationerna inom de olika konstområdena, kartlägga digitaliseringens konsekvenser för konstnärer och analysera deras förutsättningar att verka i det nya digitala landskapet. I uppdraget ingår att undersöka olika sätt att stödja konstnärers möjlighet att utifrån gällande rätt verka i den digitala miljön och att där nyttja, tillvarata och säkerställa rättigheterna till sina verk. Patent- och registreringsverket ska med sin sakkunskap bistå Konstnärsnämnden i detta uppdrag. Uppdraget ska redovisas särskilt till regeringen senast den 31 mars 2021.

Statens kulturråd (Kulturrådet) har i uppdrag av regeringen att redovisa vilka insatser myndigheten gjort inom kulturella och kreativa näringar nationellt och internationellt samt att göra en bedömning av dessa insatser.

Inom ramen för den svenska export- och investeringsstrategi som presenterades i december 2019 ska samarbetsstrukturer för bl.a. de kulturella och kreativa näringarna fortsätta att utvecklas.

Försäkringskassan har i uppdrag att redovisa hur myndigheten har arbetat för att utveckla information till egenföretagare och personer som har en kombination av inkomstkällor och anställningsformer.

Utskottet vill betona vikten av åtgärder för att stärka det konstnärliga företagandet men med hänvisning till pågående insatser avstyrks motion 2019/20:2790 (KD) yrkande 12.

Kollektivverkstäder

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att stödja kollektivverkstäder och kollektiva ateljéer i hela landet.

Motionen

I motion 2019/20:2863 yrkande 6 vill Anna Sibinska m.fl. (MP) stödja kollektivverkstäder och kollektiva ateljéer i hela landet. Kollektivverkstäder och kollektiva ateljéer spelar en stor roll för möjligheten att utöva konstnärskap. Behovet av lokaler är stort, särskilt i storstadsområdena.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar motionärernas bedömning att tillgången till kollektivverkstäder och kollektiva ateljéer spelar en stor roll för konstnärernas möjlighet att utöva sin verksamhet. Frågan om möjligheterna att verka som professionell konstnär i hela landet har behandlats i Konstnärspolitiska utredningens betänkande Konstnär – oavsett villkor? (SOU 2018:23). Utredningens förslag bereds för närvarande inom Regeringskansliet, och som framgår ovan är en skrivelse om att stärka konstnärers villkor planerad till september 2020.

Utskottet ser inga skäl att föregripa pågående arbete och avstyrker därför motion 2019/20:2863 (MP) yrkande 6.

Kulturbryggan

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att skapa goda förutsättningar för nyskapande kultur.

Jämför reservation 5 (M).

Motionen

I kommittémotion 2019/20:3048 yrkande 5 vill Lotta Finstorp m.fl. (M) skapa goda förutsättningar för nyskapande kultur. Motionärerna framhåller att ett riktat stöd för nya konstnärer i början av deras yrkesverksamma gärning är en investering som lägger grunden till framtidens svenska konst- och kulturskapande. Kulturbryggan bör värnas och förbättras löpande samt på sikt byggas ut.

Utskottets ställningstagande

Statsbidrag till nyskapande kultur fördelas av det särskilda beslutsorganet Kulturbryggan vid Konstnärsnämnden enligt förordningen (2011:317) om statsbidrag till nyskapande kultur. Bidraget ska främja förnyelse och utveckling inom kulturområdet i hela landet med utgångspunkt i de nationella kulturpolitiska målen. Bidrag får ges till verksamhet i projektform. Bidragen fördelas inom ramen för anslaget 5:2 Ersättningar och bidrag till konstnärer. För 2020 har 29,7 miljoner kronor avsatts för Kulturbryggan. Kulturbryggan ska kunna lämna stöd till samtliga konst- och kulturområden och ska i sin verksamhet arbeta för innovativ samverkan med andra finansiärer, såväl privata som offentliga. Vidare ska möjliga medfinansieringslösningar som kan finnas inom ramen för EU:s kultur- och medieprogram Kreativa Europa och andra EU-program uppmärksammas.

Utskottet vill framhålla vikten av goda förutsättningar för nyskapande kultur. Med hänvisning till Kulturbryggans bidragsgivning, regeringens pågående ovannämnda beredning av Konstnärspolitiska utredningens förslag om konstnärers villkor och kommande skrivelse finner utskottet dock inte skäl till ett tillkännagivande i enlighet med motionsyrkandet. Utskottet avstyrker därför motion 2019/20:3048 (M) yrkande 5.

Avtal för konstnärers ersättningar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande angående avtalet om medverkans- och utställningsersättning för konstnärer.

Jämför reservation 6 (KD).

Motionen

I kommittémotion 2019/20:2790 yrkande 11 lyfter Roland Utbult m.fl. (KD) fram att avtalet för konstnärers ersättningar för medverkan i utställningar (MU-avtalet) behöver utvecklas.

Utskottets ställningstagande

MU-avtalet gäller för statliga institutioner och bestämmer ekonomisk ersättning till konstnärer för att ställa ut verk som konstnären äger. Avtalet syftar till att skapa bättre villkor för bild- och formkonstnärerna genom att öka deras möjligheter att få ersättning för konstnärligt arbete i utställningssammanhang. Samtliga statliga museer som bedriver utställningsverksamhet har i sina regleringsbrev för 2020 ett återrapporteringskrav om efterlevnaden av MU-avtalet.

Mot bakgrund av dessa uppdrag, pågående beredning av Konstnärspolitiska utredningens förslag och kommande skrivelse om konstnärernas villkor avstyrker utskottet motion 2019/20:2790 (KD) yrkande 11.

Biblioteksersättningen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att öka biblioteksersättningen.

Motionen

I motion 2019/20:2898 yrkande 6 anför Anna Sibinska och Mats Berglund (båda MP) att biblioteksersättningen behöver fortsatt öka. Bibliotekens legitimitet bärs upp av att upphovsrättsinnehavarna har rimliga villkor vid utlåning och användande av deras verk inom bibliotekens tjänster.

Utskottets ställningstagande

Biblioteksersättningen ska bidra till att förbättra de litterära upphovsmännens ekonomiska villkor. Under 2019 ingicks en överenskommelse mellan Kulturdepartementet och upphovsmännens organisationer om en ny höjd nivå på biblioteksersättningens grundbelopp för 2020 och 2021. Till följd av detta beräknas den totala biblioteksersättningen 2020 uppgå till ca 177,4 miljoner kronor, vilket är en höjning med 5,7 miljoner kronor jämfört med 2019. Biblioteksersättningen fördelas inom anslaget 5:2 Ersättningar och bidrag till konstnärer.

Utskottet avstyrker motion 2019/20:2898 (MP) yrkande 6.

Villkor och stöd för kulturskaparna

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om kulturarbetares villkor, regelverk för fria grupper inom scenkonsten, stärkt skydd för konstnärer, inrättande av en konstnärsombudsman, kunskapsstöd till konstaktörer i hela landet och bättre förutsättningar för icke-offentliga aktörer.

Jämför reservation 7 (C) och 8 (V).

Motionerna

I kommittémotion 2019/20:3255 av Per Lodenius m.fl. (C) yrkande 7 lyfts frågan om kulturarbetares villkor. Motionärerna anför att det finns många

olika sätt att förbättra villkoren för kulturarbetare. Motionärerna vill förbättra möjligheterna för kulturarbetare som är företagare och frilansare att ta del av socialförsäkringarna, t.ex. genom särskilda informationsinsatser.

Jonas Sjöstedt m.fl. (V) begär i partimotion 2019/20:3103 yrkande 6 att regeringen gör en översyn av regelverken för de fria grupperna inom scenkonsten. För att de fria grupperna ska vara en kraft att räkna med och kunna erbjuda föreställningar i hela landet behövs långsiktiga verksamhetsbidrag och en höjning av anslagen.

I motion 2019/20:2861 av Anna Sibinska och Mats Berglund (båda MP) yrkandena 1 och 2 anförs att skyddet måste stärkas för konstnärer som utsätts för hot, hat och otillbörlig påtryckning som syftar till att inskränka den konstnärliga friheten. En konstnärsombudsman bör inrättas vid Konstnärsnämnden för att stötta och vägleda utsatta konstnärer.

Anna Sibinska m.fl. (MP) vill i motion 2019/20:2863 yrkande 3 främja kunskapsstöd till konstaktörer i hela landet med utgångspunkt i Konstrådets samtidskonstuppdrag. I samma motion yrkande 7 efterlyses bättre förutsättningar för icke-offentliga aktörer.

Bakgrund

Villkor och regelverk

Konstnärspolitiska utredningen anförde i sitt betänkande, Konstnär – oavsett villkor (SOU 2018:23), att det finns ett behov av att ta ett samlat grepp för att stärka konstnärernas villkor och den infrastruktur de verkar i. Som framgår ovan gav regeringen i december 2019 uppdrag till flera centrala myndigheter som ett första steg i arbetet med att stärka konstnärers villkor inom samtliga konstarter, så som scen, bild- och form, ord, film och ton.

I avsnittet Konstnärligt företagande ovan redogörs för uppdragen till Konstnärsnämnden att bl.a. kartlägga digitaliseringens konsekvenser för konstnärer och att göra insatser för att främja konstnärers villkor inom de kulturella och kreativa näringarna. I detta sammanhang ska också nämnas Kulturrådets uppdrag om insatser inom kulturella och kreativa näringar nationellt och internationellt. Vidare har Försäkringskassan i uppdrag att redovisa arbetet med att utveckla information till egenföretagare och personer som har en kombination av inkomstkällor och anställningsformer.

Som framgått ovan har regeringen aviserat att en skrivelse om konstnärernas villkor ska lämnas i september 2020.

Hat och hot

I juli 2017 antog regeringen handlingsplanen Till det fria ordets försvar – Åtgärder mot utsatthet för hot och hat bland journalister, förtroendevalda och konstnärer. Målet med handlingsplanen var att lägga grunden för ett mer systematiskt arbete och att stärka det förebyggande arbetet genom ökad

kunskap och riktade åtgärder som kan minska utsattheten för hot och hat hos nämnda grupper.

Som ett led i handlingsplanen har Konstnärsnämnden utarbetat en vägledning för att motverka hot och hat. Vägledningen riktar sig till professionellt utövande konstnärer i yrkesroller inom samtliga konstområden. De frågor som vägledningen tar upp rör hatbrott, hot och olaga hot, fysiskt våld, trakasserier och mobbning samt diskriminering.

I december 2019 gav regeringen Konstnärsnämnden i uppdrag att uppmärksamma konstnärers utsatthet för hot, våld och trakasserier i relation till sin yrkesutövning. I uppdraget ingår att samråda med relevanta aktörer och att informera om konstnärers situation och behov.

Inom ramen för handlingsplanen har Brottsoffermyndigheten haft ett uppdrag att ta fram utbildnings- och informationsmaterial för att stödja deltagare i det demokratiska samtalet som utsätts för eller riskerar att utsättas för hot och hat. Myndigheten har tagit fram webbplatsen tystnainte.se som erbjuder samlad och lättillgänglig information som kan användas av olika målgrupper, t.ex. det civilsamhällesorganisationer, enskilda opinionsbildare och myndigheter.

I februari 2020 gav regeringen Brottsoffermyndigheten i uppdrag att sprida det utbildnings- och informationsmaterial som myndigheten tagit fram för att stödja personer som utsätts för eller riskerar att utsättas för hot och hat i det offentliga samtalet. Uppdraget syftar till att öka kännedomen om och användningen av materialet, bland både utsatta och dem som stödjer utsatta. Arbetet ska bedrivas i samverkan med Polismyndigheten och andra relevanta statliga och ickestatliga aktörer. Uppdraget ska slutredovisas senast den 31 mars 2021.

Utskottets ställningstagande

Mot bakgrund av vad som anförts ovan avstyrker utskottet motionerna 2019/20:3255 (C) yrkande 7, 2019/20:3103 (V) yrkande 6, 2019/20:2861 (MP) yrkandena 1 och 2 samt 2019/20:2863 (MP) yrkandena 3 och 7.

Kultursamverkansmodellen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om översyn för ökad kulturell jämlikhet och likvärdighet vad gäller bidrag enligt den regionala samverkansmodellen samt om utveckling och översyn av formerna för kultursamverkansmodellen.

Jämför reservation 9 (M), 10 (C) och 11 (L).

Motionerna

Carina Ödebrink (S) yrkar i motion 2019/20:1237 på att möjligheten att se över statens bidrag till den regionala samverkansmodellen ska undersökas för ökad kulturell jämlikhet och likvärdighet.

I kommittémotion 2019/20:3048 av Lotta Finstorp m.fl. (M) yrkande 2 anförs att kultursamverkansmodellen behöver utvecklas. Motionärerna värnar kultursamverkansmodellen men framhåller behovet av vidareutveckling och reformer. Rollerna inom samverkansmodellen måste tydliggöras och kontaktytorna förbättras för kulturinstitutioner och fristående kulturutövare.

Per Lodenius m.fl. (C) anför i kommittémotion 2019/20:3255 yrkande 2 i denna del att kultursamverkansmodellen bör utvecklas. Motionärerna vill också att regionerna i samverkan med den nationella nivån tar fram en nationell kulturplan.

I partimotion 2019/20:3358 av Johan Pehrson m.fl. (L) begärs i yrkande 7 att formerna för kultursamverkansmodellen ses över. Samverkansmodellen har en nyckelroll för ett rikt kulturliv med både bredd och djup. Det nationella stödet bör präglas av långsiktighet och fördelas med större förtroende för de lokala och regionala kompetenserna.

Bakgrund

Kultursamverkansmodellen syftar till att främja en stabil utveckling och synliggörande av det regionala och lokala kulturlivet. Målet är att föra kulturen närmare medborgarna och att ge regionerna ett ökat ansvar och ökad frihet inom kulturområdet. Regionernas fördelning ska främja att invånarna har en god tillgång till de sju kulturområdena dans/teater/musik, museiverksamhet, bibliotek och läsfrämjande, enskild arkivverksamhet, bild och form, film samt hemslöjd.

Kulturrådet beslutar om statsbidragen inom ramen för anslaget 1:6 Bidrag till regional kulturverksamhet och ansvarar för uppföljningen av modellen. Inom ramen för kultursamverkansmodellen finns ett samverkansråd inrättat vid Kulturrådet. Samverkansrådet samordnar de statliga perspektiven och värnar de nationella kulturpolitiska målen inom modellen.

I rapporten Kultursamverkansmodellen – uppföljning av kulturområdenas årliga bidrag 2010–2018 presenterade Kulturrådet i januari 2020 en samlad bild av utvecklingen av kulturområdenas årliga bidrag fördelat på regioner. Rapporten vill visa hur de årliga bidragen utvecklats i regionerna för de verksamheter som kunnat kategoriseras till huvudsakligen något av de sju kulturområdena.

Myndigheten för kulturanalys lämnade den 21 april 2020 rapporten Främjas filmen i kultursamverkansmodellen? (rapport 2020:2).

Kulturrådet har i uppdrag av regeringen att inom ramen för myndighetens uppföljningsansvar i fråga om kultursamverkansmodellen se över hur regionerna arbetar med frågan om konstnärernas villkor och de konstnärspolitiska perspektiven.

För 2020 uppgår anslaget 1:6 Bidrag till regional kulturverksamhet till drygt 1,5 miljarder kronor.

Utskottets ställningstagande

Utskottet instämmer i vad motionärerna framfört om behovet av vidareutveckling och uppföljning av kultursamverkansmodellen men är inte berett att tillstyrka tillkännagivanden enligt motionsyrkandena.

Motionerna 2019/20:1237 (S), 2019/20:3048 (M) yrkande 2, 2019/20:3255 (C) yrkande 2 i denna del samt 2019/20:3358 (L) yrkande 7 avstyrks därför. Utskottet kommer dock att noga följa det fortsatta arbetet när det gäller kultursamverkansmodellen.

Kultur i hela landet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om förutsättningarna för konst och kultur i hela landet.

Jämför reservation 12 (SD) och 13 (C).

Motionerna

Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) begär i kommittémotion 2019/20:820 yrkande 3 att regeringen ska verka för att skapa förutsättningar för att äldre personer ska kunna ta del av konst och kultur oavsett socioekonomiska faktorer eller geografisk hemvist.

Per Lodenius m.fl. (C) anför i kommittémotion 2019/20:3255 yrkande 2 i denna del att ett nationellt kulturhuvudstadsår bör inrättas. I samma motion yrkande 9 begärs att möjligheterna för de nationella kulturinstitutionerna att sprida sin verksamhet i hela landet ska ses över.

I motion 2019/20:2863 yrkande 4 av Anna Sibinska m.fl. (MP) efterfrågas mer offentlig konst i mindre orter och glesbygd.

Utskottets ställningstagande

I augusti 2018 gav regeringen Kulturrådet i uppdrag att förbereda en kultursatsning i glesbygden 2019–2020. Satsningen genomförs i form av tidsbegränsade pilotprojekt. Myndigheten ska även säkerställa att medlen kompletterar övriga satsningar inom kultursamverkansmodellen. Uppdraget ska slutredovisas senast den 15 mars 2021.

Kulturrådet har i uppdrag av regeringen att följa upp och kartlägga arrangörsledets förutsättningar inom samtliga konstarter. Regeringen motiverade uppdraget med att arrangörsledet är viktigt för att skapa arbetstillfällen för konstnärer och har stor betydelse för att konsten ska nå ut i hela landet. Det är en länk i kedjan från konstnär till publik, såsom musikarrangörer, konsthallar, dansscener, teaterföreningar och litteraturfestivaler.

Konstnärnämnden, Konstrådet och Kulturrådet har i uppdrag av regeringen att redovisa hur verksamheterna har bidragit till att kulturen kommer fler till del i hela landet, vilket framgår av myndigheternas regleringsbrev för 2020.

Mot bakgrund av myndigheternas uppdrag och pågående arbete finner utskottet inte skäl att bifalla motionerna. Motionerna 2019/20:820 (SD) yrkande 3, 2019/20:3255 (C) yrkande 2 i denna del samt 2019/20:2863 (MP) yrkande 4 avstyrks.

Myndigheten för kulturanalys

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att avveckla Myndigheten för kulturanalys (Kulturanalys).

Motionen

Jan Ericson (M) vill i motion 2019/20:2419 avveckla Kulturanalys med motiveringen att det är en myndighet som tillkommit utan någon behovsanalys.

Utskottets ställningstagande

Kulturanalys inrättades av regeringen 2011 med uppdrag att bl.a. analysera kulturområdets samlade finansiering och bedöma effekterna av den statliga verksamhetsstyrningen och bidragsordningarna. Utskottet finner inte skäl att bifalla motion 2019/20:2419 (M).

Hantverk och slöjd

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att lyfta utvecklingen av konsthantverk och slöjd.

Motionen

Anna Sibinska m.fl. (MP) vill i motion 2019/20:2863 yrkande 5 lyfta utvecklingen av konsthantverk och slöjd. Motionärerna vill förbättra förutsättningarna för Nämnden för hemslöjdsfrågor att möta och stötta det stora intresset för konsthantverk och slöjd och den vilja till utveckling som finns på området.

Utskottets ställningstagande

Nämnden för hemslöjdsfrågor har i uppgift att ta initiativ till, planera, samordna och göra insatser för att främja hemslöjd. Inom ramen för sitt uppdrag ska nämnden fördela bidrag till hemslöjdsfrämjande verksamhet (anslaget 4:3 Nämnden för hemslöjdsfrågor). Mot bakgrund av det uppdrag som ligger hos myndigheten avstyrker utskottet motion 2019/20:2863 (MP) yrkande 5.

Stöd för kulturtidskrifter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om podcasters funktion och översyn av stödet till kulturtidskrifter.

Motionen

I motion 2019/20:2897 av Anna Sibinska och Mats Berglund (båda MP) lyfts fram att podcaster i hög utsträckning i dag kan fylla samma funktion som kulturtidskrifter. Motionärerna anför bl.a. att en stor del av kulturdebatten idag förs inom podcastformatet. Motionärerna vill se över hur stödet till kulturtidskrifter kan göras medieneutralt och inkludera även podcaster.

Utskottets ställningstagande

Statsbidraget till litteratur, kulturtidskrifter och läsfrämjande insatser avser bl.a. stöd till utgivning och spridning av litteratur och kulturtidskrifter. Med kulturtidskrift avses i detta sammanhang en tidskrift som med sitt huvudsakliga innehåll vänder sig till en allmän publik med kulturdebatt i vid

mening eller som huvudsakligen ger utrymme för analys och presentation inom kultur och konstarter. Statsbidrag får ges i såväl tryckt som elektronisk form. Kulturrådet prövar ansökningar om bidrag.

Utskottet anser att det är viktigt att ny teknik och nya kulturella uttrycksformer ges utrymme och stöd i den statliga kulturpolitiken. Konstnärsnämnden har, som anförts under rubriken Konstnärligt företagande, i uppdrag att kartlägga digitaliseringens konsekvenser för konstnärer och analysera deras förutsättningar att verka i det nya digitala landskapet.

Utskottet finner inte skäl till ett tillkännagivande i enlighet med motionsyrkandet. Motion 2019/20:2897 (MP) avstyrks därmed.

Språk

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. en utredning om nordisk språkförståelse och uppdrag till Språkrådet.

Jämför reservation 14 (SD).

Motionerna

I kommittémotion 2019/20:634 av Aron Emilsson m.fl. (SD) yrkas på en utredning om hur den nordiska språkförståelsen kan förstärkas och förbättras.

Aron Emilsson (SD) begär i kommittémotion 2019/20:3053 yrkande 1 ett tillkännagivande om balansen mellan ett levande språk och vikten av enhetlig kommunikation över hela befolkningen. I yrkande 2 föreslås att regeringen ska ge i uppdrag åt Språkrådet att ta fram riktlinjer för språkenhetlighet och språkriktighet bland befolkningen. I yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om att offentlig förvaltning ska prioritera språkriktighet framför enkelhet.

Bakgrund

I december 2005 beslutade riksdagen om en samlad svensk språkpolitik med fyra överordnade mål (prop. 2005/06:2, bet. 2005/06:KrU4, rskr. 2005/06:89). Målen är att svenska språket ska vara huvudspråk i Sverige, svenskan ska vara ett komplett och samhällsbärande språk, den offentliga svenskan ska vara vårdad, enkel och begriplig samt att alla ska ha rätt till språk, det vill säga att utveckla och tillägna sig svenska språket, att utveckla och bruka det egna modersmålet och nationella minoritetsspråket och få möjlighet att lära sig främmande språk.

Språklagen (2009:600) föreskriver att svenska är huvudspråk i Sverige. Det innebär att svenska är samhällets gemensamma språk, som alla som är bosatta i Sverige ska ha tillgång till och som ska kunna användas inom alla samhällsområden. Det allmänna har enligt lagen ett särskilt ansvar för att svenskan används och utvecklas.

Institutet för språk och folkminnen (Isof) har till uppgift att bedriva språkvård och på vetenskaplig grund öka, levandegöra och sprida kunskaper om språk, dialekter, folkminnen, namn och immateriella kulturarv i Sverige. Språkrådet, myndighetens språkvårdsenhet, arbetar med bl.a. språkrådgivning. Vid myndigheten finns också en rådgivande nämnd för klarspråksfrågor. Myndigheten ska bl.a. ge råd och upplysningar i språkfrågor och följa tillämpningen av språklagen. Isof ska dessutom verka för att den offentliga förvaltningen använder svenska som huvudspråk och använder ett vardat, enkelt och begripligt språk. För detta ändamål ger Isof ut skrivregler. Myndigheten ska också följa och utvärdera klarspråksarbetet inom den offentliga förvaltningen. Isof ska därtill verka för att den nordiska språkgemenskapen stärks.

Hösten 2019 fick Isof i uppdrag att samordna Nordiska ministerrådets satsning på att lyfta de mindre språken i Norden. Insatsen, som pågår fram till 2021, ska utveckla det nordiska språksamarbetet och bidra till att stärka både de nationella minoritetsspråken och de nordiska små språken. Syftet är även att öka intresset för och kunskapen om hur utbildning och kultur kan bidra till att stärka de små språken i Norden. Uppdraget handlar också om att stärka den nationella uppföljningen av målen inom den nordiska språkdeklarationen, som beskriver de långsiktiga språkpolitiska målen i Norden.

Utskottets ställningstagande

Med hänsyn till de uppdrag som ligger på Isof ser utskottet ingen anledning att vidta de åtgärder som motionerna förordar.

Utskottet avstyrker därmed motionerna 2019/20:634 (SD) och 2019/20:3053 (SD) yrkandena 1–3.

Nationella minoriteter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. en utredning om ett samiskt språkcentrum, åtgärder för att säkra sydsamiskans fortlevnad, om att inrätta ett språkcentrum och bibliotek för meänkieli och om det samiska biblioteket.

Jämför reservation 15 (SD) och 16 (C).

Motionerna

I kommittémotion 2019/20:353 av Cassandra Sundin m.fl. (SD) yrkande 2 begärs en utredning om möjligheterna att tillsammans med övriga nordiska länder med samisk befolkning inrätta ett gemensamt samiskt språkcentrum. I motionen anføres bl.a. att det är av stor betydelse att inrätta ett gemensamt

samiskt språkcentrum för att säkra den samiska utbildningen och forskningen inom Sápmi även för icke nordsamisktalande studenter och forskare.

Cassandra Sundin m.fl. (SD) yrkar i kommittémotion 2019/20:357 på en utredning av möjligheterna till åtgärder för att säkra sydsamiskans fortlevnad och förvaltning och höja språkets status. I motionen anförs bl.a. betydelsen av det sydsamiska kulturcentret Gaaltije och vikten av resurser för att säkra dess fortlevnad.

Linda Ylivainio och Peter Helander (båda C) begär i motion 2019/20:1612 yrkande 1 en översyn av möjligheterna att inrätta ett nationellt språkcentrum för meänkieli i Övertorneå och av ett ökat stöd till minoritetsorganisationer.

I kommittémotion 2019/20:3245 av Linda Ylivainio m.fl. (C) yrkande 11 begärs en översyn av möjligheterna till ett språkcentrum samt resursbibliotek för meänkieli. I yrkande 12 lyfter motionärerna fram civilsamhällets betydelse för att vårda, värna och utveckla de nationella minoriteterna och minoritetsspråken och vikten av goda förutsättningar för det. Motionärerna anför bl.a. att det är angeläget att fortsätta arbetet med att säkerställa att de nationella minoriteternas rättigheter efterlevs i praktiken. Ett led i att stärka den tornedalska minoritetens ställning och stödja de meänkielitalande vore att inrätta ett meänkieli-centrum.

Anna Sibinska och Mats Berglund (båda MP) lyfter i motion 2019/20:2898 yrkande 5 fram det samiska biblioteket. Motionärerna anför bl.a. att en levande och modern biblioteksverksamhet bidrar till en positiv utveckling för de samiska språken genom att synliggöra och tillgängliggöra den samiska litteraturen.

Bakgrund

Språklagen (2009:600) anger att de nationella minoritetsspråken är finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska. Det allmänna har ett särskilt ansvar för att skydda och främja de nationella minoritetsspråken.

Lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk preciserar rättigheterna i språklagen. Myndigheter i hela landet ska främja de nationella minoritetsspråken. Länsstyrelsen i Stockholms län har ett övergripande ansvar för uppföljningen av tillämpningen av lagen och ska också ge stöd åt offentlig verksamhet som arbetar med minoritetsfrågor. Isof ansvarar för arbetet med finska, romani chib, jiddisch, meänkieli och svenskt teckenspråk. Sametinget har samma ansvar när det gäller samer och samiska.

På uppdrag av regeringen skapade Sametinget 2010 en webbplats om de nationella minoriteterna och den nationella minoritetsspråkareformen.

Inom ramen för Sametinget drivs samernas bibliotek i Jokkmokk. Biblioteket ska bl.a. arbeta för att litteraturen på samiska och litteratur om samer och samiska förhållanden får en ökad spridning och skapa intresse för litteratur på samiska och om samer genom information, rådgivning och vägledning. Biblioteket ska också verka för ökat samarbete med samiska

nordiska institutioner i biblioteksfrågor för att tillvarata gemensamma resurser.

I juni 2018 fick Isuf i uppdrag av regeringen att utreda formerna för hur språkcentrum för finska och meänkieli kan organiseras och utreda förutsättningarna för motsvarande funktioner för jiddisch och romani chib. I delrapporten om finska och meänkieli som lades fram den 1 februari 2019 konstaterades bl.a. att språkcentrum är en bra modell för språkrevitalisering. Delrapporten har remissbehandlats och förslagen bereds i Regeringskansliet. Isufs uppdrag slutredovisades den 1 oktober 2019 med rapporten Språkcentrum för nationella minoritetsspråk avseende jiddisch och romani chib. Rapporten remissbehandlas fram till den 1 juni 2020.

I juni 2019 gav regeringen Isuf i uppdrag att utarbeta förslag till handlingsprogram för bevarande av de nationella minoritetsspråken i de delar som avser finska, jiddisch, meänkieli och romani chib. Programmets syfte är att främja möjligheten för de nationella minoritetsspråken att revitaliseras och finnas kvar som levande språk i Sverige. Isuf ska inhämta underlag från bl.a. Länsstyrelsen i Stockholms län, Kulturrådet och organisationer som företräder de som talar språken. Samråd ska ske med berörda nationella minoriteter. En dialog ska hållas med Sametinget med anledning av det pågående arbetet med de samiska språken. Uppdraget ska redovisas senast den 15 maj 2020.

Ett motsvarande uppdrag gav regeringen i november 2019 till Sametinget som ska utarbeta ett förslag till ett långsiktigt och samlat handlingsprogram för bevarande av de samiska språken nordsamiska, sydsamiska, lulesamiska, umesamiska och pitesamiska. Uppdraget ska redovisas senast den 17 juni 2020.

Den 19 mars 2020 tillsatte regeringen en sannings- och försoningskommission som ska utreda kränkningar och övergrepp mot tornedalingar, kväner och lantalaiset till följd av 1800- och 1900-talens assimileringspolitik. Kommissionen har initierats av Svenska Tornedalings Riksförbund – Tornionlaaksoalaiset (STR-T) och ungdomsorganisationen Met Nuoret. Kommissionen ska bl.a. kartlägga och granska assimileringspolitiken och dess konsekvenser, sprida information för att öka kunskapen om minoriteten och dess historiska erfarenheter samt lämna förslag till fortsatta insatser för att bidra till upprättelse och främja försoning (dir. 2020:29). Uppdraget ska redovisas senast den 16 maj 2022.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar motionärernas uppfattning om vikten av att främja de nationella minoritetsspråken, bl.a. samiska och meänkieli. Utskottet vill också framhålla civilsamhällets betydelse för att värna de nationella minoritetsspråken.

Utskottet finner mot bakgrund av pågående uppdrag och insatser inte skäl att bifalla motionsyrkandena. Motionerna 2019/20:353 (SD) yrkande 2,

2019/20:357 (SD), 2019/20:1612 (C) yrkande 1, 2019/20:3245 (C) yrkandena 11 och 12 samt 2019/20:2898 (MP) yrkande 5 avstyrks därmed.

Astrid Lindgren

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att inrätta en Astrid Lindgren-dag och om platsen för tillkännagivandet av Alma-priset.

Motionerna

Guðrun Brunegård (KD) föreslår i motion 2019/20:7 att en Astrid Lindgren-dag inrättas för att uppmärksamma författarens gärning. Motionären anför bl.a. att Astrid Lindgrens författarskap har blivit ett kulturarv och att Astrid Lindgren som person, författare och opinionsbildare påverkat sin omvärld på ett sätt som överträffar de flesta samtida svenska medborgare. Astrid Lindgren bör därför uppmärksammas med en egen dag, förslagsvis födelsedagen den 14 november. I motion 2019/20:8 begär Guðrun Brunegård (KD) att tillkännagivandet av Astrid Lindgren Memorial Award (Alma) permanent bör ske i Vimmerby.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar synen på betydelsen av Astrid Lindgrens författarskap men finner inte skäl att bifalla motionsyrkandena. Motionerna 2019/20:7 (KD) och 2019/20:8 (KD) avstyrks därmed.

Översättning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om en översyn av översättningsmöjligheter för svensk litteratur.

Motionen

I motion 2019/20:324 av Per-Arne Håkansson (S) yrkas, utifrån en stark upphovsrätt, på en översyn av översättningsmöjligheter för att utveckla svensk litteratur för utrikeshandel och export. I motionen anförts att svensk litteratur spelar stor roll för bilden av Sverige i andra länder.

Utskottets ställningstagande

Medel för statsbidrag för internationellt utbyte och samarbete på litteraturområdet fördelas inom ramen för anslaget 3:1 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter. Bidraget fördelas av Kulturrådet.

Kreativa Europa är EU:s ramprogram (2014–2020) för de kulturella och kreativa sektorerna vars övergripande mål är att skydda, utveckla och främja Europas kulturella och språkliga mångfald samt kulturarv. Programmet omfattar bl.a. översättningsstöd och spridning av europeisk skönlitteratur. I Sverige är Kulturrådet kontaktpunkt för programmet.

Utskottet vill framhålla betydelsen av översättning av svensk litteratur för bilden av Sverige i andra länder men är dock inte berett att lämna ett tillkännagivande till regeringen i enlighet med motionsyrkandet. Motion 2019/20:324 (S) avstyrks därmed.

Läsfrämjande åtgärder

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om läsfrämjande åtgärder, inrättande av ett nationellt läsråd och en fortsättning på satsningen Bokstart.

Jämför reservation 17 (M) och 18 (L).

Motionerna

I kommittémotion 2019/20:3046 av Lotta Finstorp m.fl. (M) yrkande 9 begärs ett tillkännagivande om läsfrämjande åtgärder för barn och unga. Det läsfrämjande arbetet för barn och unga behöver stärkas. En god läsförmåga är nyckeln till en framgångsrik skolgång. Språkinläring handlar även om alla barns rätt till kunskap.

I kommittémotion 2019/20:3070 av Christer Nylander m.fl. (L) yrkande 7 begärs ökade insatser för läsning. Sverige har en tradition av hög läskunnighet, men det finns stora klyftor i läsvanorna. Klyftorna får effekt på skolresultat, samhällsdeltagande och den enskildes egenmakt. Läsning och läsförståelse bör därför särskilt prioriteras. Läsdelegationen ger en lång rad förslag på hur läsning blir till glädje för fler.

Annika Hirvonen Falk och Leila Ali-Elmi (båda MP) föreslår i motion 2019/20:2456 yrkande 1 att ett nationellt läsråd inrättas och föreslår i yrkande 7 en fortsättning på och utveckling av satsningen Bokstart.

Bakgrund

Barns och ungas rätt till kultur ska särskilt uppmärksammas för att de kulturpolitiska målen ska uppnås (prop. 2009/10:3, bet. 2009/10:KrU5, rskr. 2009/10:145). De nationella målen för politiken för litteratur- och

läsfrämjande (prop. 2013/14:3, bet. 2013/14:KrU4, rskr. 2013/14:117) innebär att alla i Sverige, oavsett bakgrund och med utgångspunkt i vars och ens särskilda förutsättningar, ska ges möjlighet att utveckla en god läsförmåga och ha tillgång till litteratur av hög kvalitet.

Folkbiblioteken ska enligt bibliotekslagen (2013:801) ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning, bl.a. genom att erbjuda litteratur utifrån deras behov och förutsättningar.

En av de viktigaste prioriteringarna på kulturområdet under de senaste åren har varit att främja barns och ungas läsande. Insatser har gjorts och pågår inom kulturområdet, på biblioteken och inom skolan.

Kulturrådet har regeringens uppdrag att främja läsning och stimulera små barns språkutveckling. Detta sker bl.a. inom ramen för Bokstart, som är en nationell satsning som vänder sig till föräldrar och vuxna i barns (0–3 år) närhet, med syfte att tidigt stimulera språkutveckling. Kulturrådet ska under 2017–2020 utvidga Bokstart till fler regioner och koppla satsningen till förskolan.

I augusti 2016 presenterade regeringen ett antal förslag för att stärka den svenska skolan, bl.a. insatser för att främja läsning och öka läsförståelsen. I samband med det uttalade regeringen att den i fortsättningen avsåg att benämna och stärka höstlovet som ett läslov. I maj 2018 gav regeringen ett uppdrag till Skolverket att göra kontinuerliga och långsiktiga insatser för att stärka läslovet. Syftet är bl.a. att stimulera läsintresse hos barn och elever. I uppdraget ska folkbibliotekens och skolbibliotekens verksamhet särskilt beaktas. Uppdraget ska redovisas senast den 18 december 2020.

Läsdelegationen har haft i uppdrag av regeringen att samla aktörer runt insatser för barns och ungas läsning inom och utanför skolan med syfte att skapa mer likvärdiga förutsättningar för alla barn och unga att nå en fullgod läsförmåga och lustfyllda läsupplevelser. I juni 2018 presenterade Läsdelegationen betänkandet Barns och ungas läsning ett ansvar för hela samhället (SOU 2018:57). Delegationen föreslog bl.a. insatser för att stärka skolbiblioteksverksamheten, införande av läsning av litteratur i läroplanerna för förskolan och fritidshemmet samt ett nationellt läsfrämjandelyft för folkbibliotekarier. Vidare föreslogs inrättandet av ett läsråd som ska arbeta för att samla och samordna aktörer och insatser inom kultur, skola, civilsamhälle, folkbildning och näringsliv kring barns och ungas läsning. Betänkandet har remissbehandlats. Läsdelegationens förslag bereds för närvarande i Regeringskansliet. Regeringen har aviserat en skrivelse om barns och ungas läsning till september 2020.

I november 2019 gav regeringen en särskild utredare i uppdrag att bl.a. utreda och föreslå åtgärder för att stärka skolbiblioteken i syfte att ge alla elever i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan likvärdig tillgång till skolbibliotek. I uppdraget ingår även att utreda och föreslå åtgärder för att öka tillgången till skolbibliotek med utbildade bibliotekarier samt att analysera

om, och i så fall hur, digitala resurser kan bidra till fungerande lösningar i form av t.ex. skolbibliotekariestöd på distans. Uppdraget ska redovisas senast den 30 november 2020 (dir. 2019:91).

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill understryka hur viktiga läsfrämjande åtgärder är för barn och unga, inte minst för läsförmågans samband med språkutveckling, skolresultat och deltagande i samhället. Mot bakgrund av pågående arbete, och eftersom utskottet inte vill föregripa skrivelsen om barns och ungas läsning, är utskottet dock inte berett att avge något tillkännagivande i enlighet med motionsyrkandena. Motionerna 2019/20:3046 (M) yrkande 9, 2019/20:3070 (L) yrkande 7 och 2019/20:2456 (MP) yrkande 1 avstyrks därför.

Biblioteksentreprenad

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om en stopplag mot att lägga ut folkbiblioteken på entreprenad.

Jämför reservation 19 (V).

Motionen

I kommittémotion 2019/20:137 av Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V) yrkande 1 begärs att det införs en stopplag mot att lägga ut folkbiblioteken på entreprenad. Privatiseringarna riskerar att förändra bibliotekens kvalitetsnivå, oberoende och tillgänglighet.

Utskottets ställningstagande

Bibliotekslagen (2013:801) föreskriver att varje kommun ska ha folkbibliotek. Kommunerna ansvarar som huvudmän för folkbiblioteken. Om ett kommunalt bibliotek drivs av någon annan än huvudmannen är det huvudmannen som ansvarar för att den som driver biblioteket följer bestämmelserna i bibliotekslagen. Kommunerna ska anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet. Folkbiblioteken ska vara tillgängliga för alla och anpassade till användarnas behov.

I proposition 2012/13:147 Ny bibliotekslag anfördes att det bör tydliggöras att enskilda aktörer som på uppdrag av staten eller en kommun bedriver verksamheten inte ska kunna undandra sig det biblioteksansvar som åligger respektive offentlig huvudman. I bibliotekslagen bör det därför anges att även om ett kommunalt eller statligt bibliotek drivs av någon annan ansvarar huvudmannen för att utövaren följer bestämmelserna i lagen (prop. 2012/13:147 s.16). Under riksdagens behandling av regeringens förslag (prop.

2012/13:147, bet. 2013/14:KrU2, rskr 2013/14:26) uttalade utskottet bl.a. följande. ”Utskottet konstaterar att ... varje kommun ska ha folkbibliotek liksom att kommunerna ansvarar för folkbiblioteken. Utskottet anser att utformningen av biblioteksverksamheten är en fråga för kommunerna” (bet. 2013/14:KrU2 s. 13).

Med hänvisning till vad som föreskrivs i bibliotekslagen (2013:801) om kommunernas ansvar för biblioteksverksamheten avstyrker utskottet motion 2019/20:137 (V) yrkande 1.

Internationella biblioteket och lånecentralen för mångspråk

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om en utredning av ett nationellt ansvar för det internationella biblioteket i Stockholm och förstärkning av den nationella lånecentralen för mångspråk.

Jämför reservation 20 (SD).

Motionerna

I kommittémotion 2019/20:338 av Aron Emilsson m.fl. (SD) yrkande 2 begärs en utredning av ett nationellt ansvar för det internationella biblioteket i Stockholm. Motionärerna vill ha en snabbutredning om huruvida verksamheten kan säkras under en statligt finansierad huvudman, såsom Kungliga biblioteket.

I motion 2019/20:2898 yrkande 4 framhåller Anna Sibinska och Mats Berglund (båda MP) att den nationella lånecentralen för mångspråk behöver förstärkas för att möta nuvarande och kommande behov av mångspråkig biblioteksverksamhet.

Utskottets ställningstagande

Stockholms stadsbibliotek har Stockholms stad som huvudman. Dess verksamhet regleras av bibliotekslagen (2013:801). Internationella biblioteket är Stockholms stadsbiblioteks profilbibliotek med inriktning på mångspråk och integration.

Staten ansvarar för lånecentraler. Nationella lånecentralen för mångspråkig media är ett statligt finansierat uppdrag placerat vid Stockholms stadsbibliotek. Uppdraget syftar till att stödja den mångspråkiga medieförsörjningen för Sveriges bibliotek. Fram till 2019 drevs lånecentralen som en del av Internationella biblioteket vid Stockholms stadsbibliotek. Under 2019 genomfördes en organisationsförändring inom Stockholms stadsbibliotek, där Internationella bibliotekets publika verksamhet och det statliga medieförsörjningsuppdraget separerades. Målsättningen med den nya

organisationen är att utifrån det statliga uppdraget bättre kunna möta behoven vid de svenska biblioteken.

Utskottet finner inte skäl att bifalla motionsyrkandena. Motionerna 2019/20:338 (SD) yrkande 2 och 2019/20:2898 (MP) yrkande 4 avstyrks.

Trygga bibliotek

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om trygga bibliotek.

Jämför reservation 21 (SD) och 22 (L).

Motionerna

I kommittémotion 2019/20:338 av Aron Emilsson m.fl. (SD) yrkande 3 föreslås att regeringen ger berörda aktörer och institutioner i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan för hur biblioteken som studiemiljö ska kunna säkras från grupper som försöker använda biblioteken till annat än det tilltänkta syftet. Det har under de senaste åren återkommande rapporterats om oroligheter på bibliotek runtom i landet. Oroligheterna påverkar också arbetsmiljön för de som arbetar inom biblioteksväsendet.

Christer Nylander m.fl. (L) efterlyser i kommittémotion 2019/20:3070 yrkande 6 en reglering för trygga bibliotek. Det har blivit allt vanligare med stök och allvarliga händelser som hot, trakasserier och våld mot besökare och bibliotekspersonal. Biblioteken måste vara trygga för att uppfylla sina uppgifter. De som drabbas hårdast av otrygghet på bibliotek är de som behöver biblioteken mest.

Utskottets ställningstagande

Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska enligt bibliotekslagen (2013:801) verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. De ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla och vara anpassad till användarnas behov.

För bibliotekspersonal är det i första hand arbetsgivaren, det vill säga bibliotekens huvudmän, som har ansvaret för arbetsmiljön. Arbetsmiljöverket har publicerat information om framför allt förebyggande arbete mot hot och våld på sin webbplats. Bland annat hänvisas till föreskrifterna om våld och hot i arbetsmiljön (AFS 1993:2) som gäller på alla arbetsplatser. I föreskrifterna anges att arbetsgivaren ska utreda de risker för våld eller hot om våld som kan finnas i arbetet samt vidta de åtgärder som kan motiveras av utredningen. Arbetet ska ordnas så att risk för våld eller hot om våld förebyggs så långt som möjligt.

Den 20 februari 2020 gav regeringen ett uppdrag till Brottsförebyggande rådet (Brå) att kartlägga brottslighet och ordningsstörningar på simhallar och bibliotek. Syftet med kartläggningen är att ge en bild av förekomsten och karaktären på brottsligheten och ordningsstörningarna, inklusive vilken typ av brott och handlingar som begås samt om handlingarna riktas mot personal eller besökare. Brå ska om möjligt också belysa i vilken omfattning brott och ordningsstörningar begås av straffmyndiga personer. Brås kartläggning ska kunna ligga till grund för en bedömning av behovet av en reglering av tillträdesförbud till simhallar och bibliotek. Uppdraget ska redovisas senast den 15 september 2020.

Som utskottet tidigare framhållit (bet. 2018/19:KrU13) väcker de senaste årens rapporter om förekomsten av hot och trakasserier på biblioteken oro. Utskottet delar motionärernas åsikt att en trygg och öppen miljö för besökare och personal är en förutsättning för att biblioteken ska kunna fullgöra sina uppdrag. Ansvar för arbetsmiljön ligger på bibliotekens huvudmän, och utskottet utgår från att dessa vidtar åtgärder för att förebygga hot och trakasserier mot bibliotekspersonal. Utskottet inväntar med intresse resultatet av pågående uppdrag och finner att det i nuläget inte finns skäl att bifalla motionsyrkandena men fortsätter att noga följa frågan om trygga bibliotek. Motionerna 2019/20:338 (SD) yrkande 3 och 2019/20:3070 (L) yrkande 6 avstyrks därmed.

Nationell biblioteksstrategi

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. en nationell biblioteksstrategi.

Motionerna

Annika Hirvonen Falk och Leila Ali-Elmi (båda MP) framför i motion 2019/20:2456 yrkande 6 behovet av att fortsätta investera i biblioteken som mötesplats för unga.

Anna Sibinska och Mats Berglund (båda MP) framhåller i motion 2019/20:2898 yrkande 1 vikten av att få den nationella biblioteksstrategin på plats och i yrkande 3 kopplingen mellan pedagogik och bibliotek. Motionärerna anför att strategin behöver komma på plats för att säkerställa att bibliotekslagen uppfylls och att bibliotekens roll och potential tas tillvara.

Bakgrund

Kungliga biblioteket (KB) har på regeringens uppdrag tagit fram förslag till en nationell biblioteksstrategi för att främja samverkan och kvalitetsutveckling inom det allmänna biblioteksväsendet. KB redovisade sitt uppdrag i mars 2019

i rapporten Demokratins skattkammare – Förslag till en nationell biblioteksstrategi. Rapporten innehåller förslag om en stärkt gemensam infrastruktur, bl.a. uppbyggnad av nationella digitala bibliotekstjänster, stärkt biblioteksverksamhet för de nationella minoriteterna, ett säkrat utbud av tillgängliga medier för personer med funktionsnedsättning och ökad tillgång till medier på andra språk än svenska. Den fria tillgången till vetenskapliga publikationer och forskningsresultat föreslås vidare stärkas. I rapporten lyfts läsning och lärande fram som medel för att nå målet att stärka bildningen och därmed demokratin. Rapporten framhåller bl.a. att folkbiblioteken ska inspirera till barns fritidsläsning och komplettera utbildningssektorn inom läskunnighetsområdet samt att barnbibliotekens roll för barns fria läsning bör förstärkas ytterligare. I rapporten understryks vidare behovet av en utbyggd och välfinansierad skolbiblioteksverksamhet som är integrerad med pedagogiken. KB föreslår sex strategiska reformer: stärkta skolbibliotek, stärkta bibliotek för nationella minoriteter och urfolk, stärkt mångspråkig biblioteksverksamhet, stärkta nationella digitala bibliotekstjänster, stärkt nationell biblioteksmyndighet samt stärkt nationell struktur för kompetensutveckling inom biblioteksväsendet. Rapporten har remissbehandlats och förslagen bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Utskottets ställningstagande

Som redogjorts för under avsnitt Läsfrämjande åtgärder pågår för närvarande en utredning om åtgärder för att stärka skolbiblioteken. En skrivelse om barns och ungas läsande väntas i september 2020. Utskottet finner inte skäl att föregripa utredarens förslag, kommande skrivelse om barns och ungas läsning eller beredningen av KB:s förslag till ny nationell biblioteksstrategi. Motionerna 2019/20:2456 (MP) yrkande 6 och 2019/20:2898 (MP) yrkandena 1 och 3 avstyrks därför.

Fjärrlån av e-böcker

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om utredning av fjärrlån av e-böcker och en översyn av stödfunktioner för digitalisering av utgett material.

Jämför reservation 23 (V).

Motionen

I partimotion 2019/20:3103 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 3 föreslås att regeringen utreder och återkommer med förslag för att fjärrlån av e-böcker ska bli möjligt. Digitalisering och e-lån är ett effektivt sätt att bredda verksamheten och möta ett växande behov.

I yrkande 4 begärs en översyn av stödfunktioner för att möjliggöra en större digitalisering av material som är utgett i Sverige.

Bakgrund

Den 17 april 2019 antog EU det nya upphovsrättsdirektivet (DSM-direktivet, Digital Single Market). Direktivet berör bl.a. bibliotek, både som forskningsorganisationer och som kulturarvsinstitutioner. Direktivet innebär en fortsatt harmonisering av medlemsstaternas upphovsrätt och syftar till att anpassa reglerna till den digitala inre marknaden. Frågan om genomförandet av direktivet i svensk rätt bereds i Regeringskansliet och regeringen avser att lämna en proposition 2021. EU-kommissionen ska samtidigt i samråd med medlemsstaterna anordna dialoger med berörda parter i syfte att ta fram riktlinjer för tillämpningen av de nya bestämmelserna om ansvar för plattformar för användaruppladdat innehåll. Regeringen har bjudit in ett stort antal myndigheter, organisationer och företag att delta i genomförandearbetet. Syftet är att inhämta ett brett underlag inför genomförandet, men också inför de dialoger som kommer att anordnas av EU-kommissionen. Direktivet ska vara genomfört i medlemsstaterna senast den 7 juni 2021.

Utskottets ställningstagande

Som framgår av avsnittet Nationell biblioteksstrategi innehåller KB:s rapport Demokratins skattkammare – Förslag till en nationell biblioteksstrategi utkast till en stärkt gemensam infrastruktur, bl.a. uppbyggnad av nationella digitala bibliotekstjänster. Rapportens förslag bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

I avvaktan på beredningen av rapportförslagen och genomförandet av det nya upphovsrättsdirektivet ser utskottet inte skäl att bifalla motionsyrkandena. Motion 2019/20:3103 (V) yrkandena 3 och 4 avstyrks.

Katalogisering

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om klassificering och sökbarhet.

Motionen

Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M) föreslår i motion 2019/20:2024 att länder och språk ska vara sökbara under den begynnelsebokstav som anger landet och språket. Motionärerna anför bl.a. att det förekommer att bibliotek i Sverige år efter år klassificerar bosniska, kroatiska och serbiska böcker under

den gamla benämningen BKS. Självständiga språk i fristående nationer bör sorteras var för sig.

Utskottets ställningstagande

I bibliotekslagen (2013:801) föreskrivs det att ansvaret för biblioteksverksamhet fördelar sig på olika huvudmän. Kommunerna är huvudmän för folkbiblioteken. Som anges ovan är utformningen av biblioteksverksamheten en fråga för kommunerna. Utskottet finner inte skäl att bifalla yrkandet. Motion 2019/20:2024 (M) avstyrks.

Enprocentsregeln

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om enprocentsregeln.
Jämför reservation 24 (SD).

Motionerna

I motion 2019/20:1246 av Magnus Manhammar (S) yrkas på en undersökning av möjligheten att lagstifta om stöd till konstnärlig utsmyckning vid byggnation i regi av staten, regionerna, kommunerna eller det privata. Det vore enligt motionären önskvärt om enprocentsregeln blev lagstadgad så att alla nyuppförda eller renoverade offentliga byggnader och platser också blev en investering i konst.

I kommittémotion 2019/20:358 av Aron Emilsson m.fl. (SD) yrkande 1 begärs en utredning om en utvidgad enprocentsregel och sanktionsmöjligheter vid kommersiella aktörers överträdelser gentemot känsliga kulturmiljöer.

Jonas Andersson i Linköping m.fl. (SD) begär i kommittémotion 2019/20:959 yrkande 7 en utredning av vilka direktiv som borde införas för att enprocentsregeln för konst i det offentliga rummet ska kunna tillämpas bättre och leda till ökad estetisk hållbarhet.

Bakgrund

Enprocentsregeln är en finansieringsmodell för konstnärlig gestaltning i offentliga miljöer vars syfte är att skapa ett stabilt och mer långsiktigt ekonomiskt utrymme för konsten vid planering och byggande av offentliga miljöer. Regeln innebär att ca en procent av budgeten för ett byggprojekt, vid nybyggnation alternativt om- eller tillbyggnad, bör avsättas till bild- eller formkonstnärlig gestaltning i offentliga miljöer.

I proposition 2017/18:110 Politik för gestaltad livsmiljö underströk regeringen enprocentsregelns stora betydelse för konstnärers medverkan och konstens plats i utformningen av offentliga byggnader och miljöer. I juni 2018

gav regeringen i uppdrag till tre centrala myndigheter att arbeta med frågor med anknytning till gestaltad livsmiljö och enprocentsregeln. Konstrådets uppdrag bestod i att, i samarbete med statliga fastighetsförvaltare, utarbeta ett metodstöd för hur upp till en procent av budgeten för ett byggprojekt vid nybyggnation alternativt om- eller tillbyggnad kan avsättas till bild- eller formkonstnärlig gestaltning när staten bygger. Riksantikvarieämbetet fick i uppdrag att samla och redovisa kunskap om och goda exempel på hur kulturhistoriska värden kan redovisas och tas till vara i plan- och byggprocessen. Boverkets uppdrag bestod bl.a. i att bedriva ett samlat arbete med arkitektur och gestaltad livsmiljö.

Konstnärspolitiska utredningen har lämnat förslag som rör enprocentsregeln (SOU 2018:23). Utredningens förslag bereds inom Regeringskansliet och en skrivelse om konstnärers villkor är att vänta i september 2020. Regeringen gav i december 2019 Konstrådet i uppdrag att redovisa insatser och resultat i fråga om myndighetens arbete med gestaltad livsmiljö utifrån det nationella arkitektur-, form- och designpolitiska mål som riksdagen har beslutat om (prop. 2017/18:110, bet. 2017/18:CKrU1, rskr. 2017/18:316).

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är viktigt att medel avsätts för konstnärlig gestaltning vid utformning av offentliga byggnader och miljöer. Utskottet är dock inte berett att lämna ett tillkännagivande till regeringen i enlighet med motionsyrkandena. Motionerna 2019/20:1246 (S), 2019/20:358 (SD) yrkande 1 och 2019/20:959 (SD) yrkande 7 avstyrks därmed.

Nordisk kulturkanon

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om en utredning av möjligheterna att införa en gemensam nordisk kulturkanon.

Jämför reservation 25 (SD).

Motionen

Aron Emilsson m.fl. (SD) begär i kommittémotion 2019/20:632 en utredning av möjligheterna att införa en gemensam nordisk kulturkanon. Motionärerna anför att Nordiska ministerrådet borde följa upp satsningen på den nordiska litteraturkanonen genom att ta fram en ny nordisk kulturkanon som även innefattar arkitektur, bildkonst, musik, scenkonst, film och barnkultur.

Utskottets ställningstagande

Som framhållits i tidigare betänkanden (bet. 2014/15:UU9, bet. 2018/19:UU14) bygger det nordiska samarbetet i hög grad på en kulturell värdegemenskap och kultursamarbetet är en av hörnstenarna i detta samarbete. Utskottet finner dock inte skäl att utreda möjligheterna att införa en gemensam nordisk kulturkanon. Motion 2019/20:632 (SD) avstyrks därmed.

Motionsyrkanden som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som beretts i förenklad ordning.

Jämför särskilt yttrande 1 (M) och 2 (C).

Utskottets ställningstagande

Motionerna tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under mandatperioden (bet. 2018/19:KrU11, bet. 2018/19:KrU12 och bet. 2018/19:KrU13). Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag och avtog yrkandena. Utskottet anser därför att motionsyrkandena nu kan beredas i förenklad form och avstyrker samtliga motionsyrkanden.

Motion 2019/20:137 av Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V) yrkande 3

I motionen föreslås att regeringen tillsätter en statlig utredning för att genomlysna musiklivets villkor på alla nivåer från statliga subventioner, turnéstruktur och myndigheters samverkan till exportfrågor.

Motion 2019/20:161 av Ola Johansson (C)

I motionen föreslås att förutsättningarna och villkoren för att tillåta andra språk än svenska vid myndighetsutövning utreds.

Motion 2019/20:338 av Aron Emilsson m.fl. (SD) yrkandena 4 och 5

I yrkande 4 föreslås att möjligheterna att tydligare knyta vissa av bibliotekens tjänster till medborgarskapet ska utredas, och i yrkande 5 anförs att bibliotekslagen inte bör ålägga biblioteken att prioritera litteratur på andra språk än svenska och de officiella minoritetsspråken.

Motion 2019/20:339 av Runar Filper m.fl. (SD) yrkande 2

Motionärerna yrkar på ett tillkännagivande om att bevara, levandegöra och samlas kunskap om utlandssvenskarnas dialekter och kulturer.

Motion 2019/20:344 av Aron Emilsson m.fl. (SD) yrkande 4

Motionärerna yrkar på att möjligheterna att göra Folkmusikens hus i Dalarna till ett nationellt folkmusikcentrum ska utredas för att säkra att dess verksamhet får en stabil och långsiktig finansiering.

Motion 2019/20:346 av Aron Emilsson m.fl. (SD) yrkande 2

I motionen föreslås att Sverige med inspiration från ett bildningsprojekt i Danmark ska arbeta fram en egen immateriell kulturkanon för svenska samhällsvärderingar.

Motion 2019/20:350 av Aron Emilsson m.fl. (SD)

I motionen anfördes att arbetet med att ta fram en ordbok över Sveriges dialekter, som bedrivits vid Institutet för språk och folkminnen, bör återupptas.

Motion 2019/20:351 av Aron Emilsson m.fl. (SD)

I motionen begärs lagändringar så att punktskrift ska omfattas av språklagen (2009:600). Motionärerna anför bl.a. att synskadades rätt till punktskrift som en del av det svenska språket i dagsläget inte är skyddad i svensk lagstiftning.

Motion 2019/20:354 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkande 2

I motionen framförs att Riksteatern bör få möjlighet att utveckla verksamheten och föra ut fler föreställningar i landet.

Motion 2019/20:492 av Peter Helander och Anders Åkesson (båda C)

I motionen föreslås att Dalhalla utvecklas till en nationell sommarscen för Kungliga Operan för att därmed stimulera spridning av operakonsten såväl geografiskt som befolkningsmässigt.

Motion 2019/20:630 av Aron Emilsson m.fl. (SD)

I motionen yrkas på att regeringen utreder möjligheterna att inrätta ett Nordens hus i Sverige.

Motion 2019/20:1581 av Angelika Bengtsson (SD)

I motionen yrkas på att regeringen synliggör Kungliga Operan och Kungliga Baletten med en turné.

Motion 2019/20:3048 av Lotta Finstorp m.fl. (M) yrkandena 3 och 6

I yrkande 3 anfördes att en mångfald av finansörer inom kulturområdet bör värnas och möjliggöras. I yrkande 6 begärs en utvärdering av scenkonstallianserna.

Motion 2019/20:3070 av Christer Nylander m.fl. (L) yrkandena 2 och 3

I yrkande 2 begärs en utredning om hur kulturens finansiering kan breddas. I yrkande 3 efterfrågas ett ökat svenskt engagemang i det internationella kultursamarbetet. Motionärerna vill att det skapas attraktiva förutsättningar för etablering och upprätthållande av konstnärliga miljöer på hög internationell nivå.

Motion 2019/20:3255 av Per Lodenius m.fl. (C) yrkandena 3 och 4

I yrkande 3 vill motionärerna att det skapas förutsättningar för ett kulturliv i världsklass, och i yrkande 4 begärs en ökning av det kulturella utbytet med övriga världen.

Reservationer

1. Konstnärlig frihet, punkt 1 (M)

av Betty Malmberg (M), Josefin Malmqvist (M), Lotta Olsson (M) och Niklas Wykman (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2019/20:3048 av Lotta Finstorp m.fl. (M) yrkande 1 och
bifaller delvis motionerna
2019/20:3070 av Christer Nylander m.fl. (L) yrkandena 1 och 4 samt
2019/20:3255 av Per Lodenius m.fl. (C) yrkandena 1 och 5.

Ställningstagande

Konsten ska vara fri och skyddas från politisk klåfingrighet. För oss är det självklart att armlängds avstånd ska råda mellan kulturens utövare och politiker. Det är grundläggande att konsten ska vara fri och fredas från politisk klåfingrighet. Staten ska inte gå in och styra konsten och de fria institutionerna, hur vällovliga dessa ambitioner än är. De statliga kulturpolitiska målen ska inte bli styrande till den grad att de exkluderar vissa grupper. Kulturpolitikens huvuduppgift är att ge förutsättningar för att mer konst och kultur ska skapas och för att mer konst och kultur ska kunna möta en publik. Kultur angår alla. Det är en fråga om både bildning och demokrati. En prioriterad fråga inom kulturpolitiken bör därför vara att skapa ett samhälle där fler känner att de vill verka och kan utvecklas som konstnärer – där fler skapar kultur och där fler kan komma i kontakt med kulturen. De fria konsterna är ett av våra viktigaste medel för att värna yttrandefriheten. Vi ser med stor oro på all sorts radikalisering och extremism med antidemokratiska förtecken, oavsett om den är religiös eller politisk. Kulturpolitiken kan i dessa sammanhang bidra till ökad dialog och kunskapsspridning. Regeringen bör se över regleringsbrev och statliga uppdrag och vidta åtgärder för att minska den politiska styrningen av konsten och kulturens innehåll.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

2. **Konstnärlig frihet, punkt 1 (C)**

av Per Lodenius (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3255 av Per Lodenius m.fl. (C) yrkandena 1 och 5 samt
bifaller delvis motionerna

2019/20:3048 av Lotta Finstorp m.fl. (M) yrkande 1 och

2019/20:3070 av Christer Nylander m.fl. (L) yrkandena 1 och 4.

Ställningstagande

I kulturen och det fria samhällslivet får vi möjlighet att förstå oss själva och andra bättre. Vi kan utveckla vår kreativitet genom möten med det oväntade. Med den digitala tekniken har mycket kultur och kunskap blivit tillgänglig för så många fler. Det har blivit enklare att sprida kultur och möjligheten till delaktighet är nu större än någonsin. Det digitala samhället har blivit en del av vår vardag. Detta syns inte minst på nya breda kulturformer som dataspel, på möjligheter att se föreställningar som framförs på en annan kontinent hemmavid och på den svenska musiken som sprids och uppskattas i stora delar av världen. Med de möjligheter som digitalisering ger får fler möjlighet att finna ett uttryck som passar just dem. Det skapar också företag, jobb och exportinkomster. Med kreativitet växer vi som individer men också som samhälle. Ett brett kulturliv ska främjas där nya digitala kulturella uttryck och mångkultur frodas sida vid sida med traditionella kulturformer och där kulturella och kreativa näringar blomstrar. För att säkra den konstnärliga friheten behöver konsten skyddas från direkt påverkan när den betalas av det offentliga, det som brukar kallas principen om armlängds avstånd. Det behövs också modeller för offentlig och privat samverkan i dessa sammanhang så att armlängds avstånd gäller även där.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

3. **Konstnärlig frihet, punkt 1 (L)**

av Christer Nylander (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3070 av Christer Nylander m.fl. (L) yrkandena 1 och 4 samt bifaller delvis motionerna

2019/20:3048 av Lotta Finstorp m.fl. (M) yrkande 1 och

2019/20:3255 av Per Lodenius m.fl. (C) yrkandena 1 och 5.

Ställningstagande

Stödet till kulturen ska vara kvalitetsdrivande. Alla statliga bidrag och anslag till institutioner, kulturskapare, fria grupper etc. ska vara utformade på ett sätt som bidrar till långsiktig kvalitetsutveckling. Särskilda utvärderingsgrupper bör tillsättas för att utvärdera kvalitetsaspekter. Principen om armlängds avstånd ska gälla och säkras. Målen för kulturpolitiken bör utgå från frihet, mångfald och kvalitet.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

4. Konstnärligt företagande, punkt 2 (KD)

av Camilla Brodin (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:2790 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkande 12.

Ställningstagande

Konsten skänker ett mervärde i livet för alla människor. Det är därför viktigt att de konstnärer och kulturskapare som skapar de konstverk, musikstycken, dansverk och böcker som vi alla får glädje av ges drägliga livsvillkor och möjligheter att utöva sin konst utan att ekonomiskt behöva stå på ruinens brant. I dag har många konstnärer svårt att klara sitt uppehälle. Stödformer och försäkringsvillkor är inte anpassade efter konstnärernas speciella arbetsvillkor och livssituation. För att nå en kulturell frihet och mångfald i Sverige måste dessa brister i systemet uppmärksammas och justeras.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

5. Kulturbryggan, punkt 4 (M)

av Betty Malmberg (M), Josefin Malmqvist (M), Lotta Olsson (M) och Niklas Wykman (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2019/20:3048 av Lotta Finstorp m.fl. (M) yrkande 5.

Ställningstagande

Det som i dag betraktas som nyskapande kultur kan i morgon komma att vara en etablerad del av vårt gemensamma kulturarv. Villkoren för nyskapande kultur bör därför vara goda. Kulturbryggan skapades av alliansregeringen för att aktivt stötta nyskapande kultur. Detta är en investering i framtiden som lägger grunden för framtidens svenska konst- och kulturskapande. Erfarenheten visar att riktat stöd för nya konstnärer i början av deras yrkesverksamma gärning är viktigt. Vi värnar Kulturbryggan, och vår ambition är att löpande förbättra och på sikt bygga ut reformen.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

6. Avtal för konstnärers ersättningar, punkt 5 (KD)

av Camilla Brodin (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2019/20:2790 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkande 11 och
avslår motion
2019/20:2863 av Anna Sibinska m.fl. (MP) yrkande 7.

Ställningstagande

Det s.k. MU-avtalet, ramavtalet för konstnärers ersättning för medverkan vid utställningar, är bindande för staten men det är också många kommuner som tillämpar avtalet. Fler kommuner bör involveras. Konstnärspolitiska

utredningen har lämnat förslag om MU-avtalet (SOU 2018:23) och regeringens beredning avvaktas. MU-avtalet fungerar bra men behöver utvecklas. Upphovsmannens rätt att bestämma när, var, hur och om hans eller hennes verk ska göras tillgängligt för allmänheten måste värnas, då den är själva fundamentet i en fri marknad och gör att konstnärer kan leva på sitt skapande. Dessa önskemål har dock inte varit möjliga att tillmötesgå, trots upphovsrättsinnehavarnas personliga önskemål, på grund av hur avtalet är formulerat. Detta behöver ses över i syfte att göra reglerna mer flexibla men med kulturskaparnas intressen noga bevakade, i synnerhet eftersom konstnärernas arbetsmarknad skiljer sig från situationen inom de flesta andra yrken. Arbeten inom kultursektorn är oftast tillfälliga och arbetslösheten är hög.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

7. Villkor och stöd för kulturskaparna, punkt 7 (C)

av Per Lodenius (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3255 av Per Lodenius m.fl. (C) yrkande 7 och avslår motionerna

2019/20:2861 av Anna Sibinska och Mats Berglund (båda MP) yrkandena 1 och 2,

2019/20:2863 av Anna Sibinska m.fl. (MP) yrkande 3 och

2019/20:3103 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 6.

Ställningstagande

Det finns många olika sätt att förbättra villkoren för kulturarbetare. Tillgången på samlingslokaler i hela landet ger möjlighet för kulturskapare inom bl.a. teater, musik och litteratur att få uppdrag och nå nya grupper. Skapande skola ger också uppdrag till kulturarbetare över hela landet. Många kulturarbetare är företagare och frilansare och vi vill förbättra deras möjligheter att ta del av socialförsäkringarna. Det kan också finnas behov av särskilda informationsinsatser till företagare eftersom det är en grupp som ofta kan vara utan detta skydd. Scenkonstallianserna är en form som bör utvecklas.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

8. Villkor och stöd för kulturskaparna, punkt 7 (V)

av Ciczie Weidby (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3103 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 6 och
avslår motionerna

2019/20:2861 av Anna Sibinska och Mats Berglund (båda MP) yrkandena 1
och 2,

2019/20:2863 av Anna Sibinska m.fl. (MP) yrkande 3 och

2019/20:3255 av Per Lodenius m.fl. (C) yrkande 7.

Ställningstagande

För att vi ska få kultur i hela landet behövs goda villkor för kulturskapare, både amatörer och professionella. Det handlar om löner, socialförsäkringssystem, tillgång till lokaler och stöd till föreningar. På de flesta platser är publikunderlaget för litet för att generera några större intäkter och bidrag från det offentliga måste till för att människor ska kunna försörja sig inom kulturyrken. Det är också angeläget att ha så låga ekonomiska trösklar som möjligt för invånarna om vi vill att kulturen ska komma fler till del. De fria professionella grupperna inom scenkonstområdena är av stor betydelse för ett vitalt och utmanande kulturliv. Många grupper beskriver en tuff situation med stor administrativ börda och små ekonomiska marginaler. Utanför centralorterna är det oftast ideella arrangörer som är nyckeln. Det är inte rimligt att så stort ansvar för att få ut kultur i hela landet ska ligga på ideella krafter. Genom att stärka de fria gruppernas ekonomiska muskler kan fler föreställningar komma ut till mindre orter och landsbygden. Den fria dansen har en särskilt tuff situation. För dem spelar centrubildningarna en viktig roll. Flera regionala centrubildningar skulle skapa förutsättningar för mer kultur i hela landet. För att de fria grupperna ska vara en kraft att räkna med och kunna erbjuda föreställningar i hela landet behövs långsiktiga verksamhetsbidrag och höjda anslag. Regeringen bör göra en översyn av regelverken för de fria grupperna inom scenkonsten.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

9. Kultursamverkansmodellen, punkt 8 (M)

av Betty Malmberg (M), Josefin Malmqvist (M), Lotta Olsson (M) och Niklas Wykman (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2019/20:3048 av Lotta Finstorp m.fl. (M) yrkande 2,
bifaller delvis motionerna
2019/20:3255 av Per Lodenius m.fl. (C) yrkande 2 i denna del och
2019/20:3358 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 7 och
avslår motion
2019/20:1237 av Carina Ödebrink (S).

Ställningstagande

Kultursamverkansmodellen är en reform som Alliansregeringen genomförde för att skapa ökat utrymme för – och bejaka – regionala prioriteringar och variationer vad gäller kulturlivet. De regioner som ingår i modellen beslutar därför hur det statliga bidraget ska fördelas på regional nivå. Vi värnar kultursamverkansmodellen som i sin helhet har tjänat kulturen väl. Modellen behöver dock, efter mer än tio år, vidareutvecklas och reformeras. Rollerna inom kultursamverkansmodellen måste tydliggöras. Dessutom behöver vi förbättra kontaktytorna för kulturinstitutioner och fristående kulturutövare som känner att de saknar dialog med nationella beslutsfattare. Ambitionen är att de resurser som staten tillför ska användas för att uppfylla de nationella kulturpolitiska målen – men därefter ska den regionala nivån avgöra hur dessa mål bäst uppnås. Det innebär också att regeringen i möjligaste mån bör undvika att kringgå samverkansmodellen och peka ut enskilda verksamheter som ska få statligt stöd.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

10. Kultursamverkansmodellen, punkt 8 (C)

av Per Lodenius (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3255 av Per Lodenius m.fl. (C) yrkande 2 i denna del,
bifaller delvis motionerna

2019/20:3048 av Lotta Finstorp m.fl. (M) yrkande 2 och

2019/20:3358 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 7 och
avslår motion

2019/20:1237 av Carina Ödebrink (S).

Ställningstagande

Det är viktigt att alla får tillgång till ett brett kulturutbud i hela landet. Då skapas också förutsättningar för ett nytänkande och spetsigt kulturliv. För att lyfta kulturlivet i hela landet vill vi stärka och utveckla kultursamverkansmodellen. Vi vill också att regionerna i samverkan med den nationella nivån tar fram en nationell kulturplan.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

11. Kultursamverkansmodellen, punkt 8 (L)

av Christer Nylander (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3358 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 7,
bifaller delvis motionerna

2019/20:3048 av Lotta Finstorp m.fl. (M) yrkande 2 och

2019/20:3255 av Per Lodenius m.fl. (C) yrkande 2 i denna del och
avslår motion

2019/20:1237 av Carina Ödebrink (S).

Ställningstagande

Samverkansmodellen har en nyckelroll för ett rikt kulturliv med både bredd och djup. Det nationella stödet bör präglas av långsiktighet och fördelas med större förtroende för de lokala och regionala kompetenserna. Formerna för kultursamverkansmodellen ska därför ses över.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

12. Kultur i hela landet, punkt 9 (SD)

av Angelika Bengtsson (SD), David Lång (SD) och Robert Stenkvist (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:820 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 3 och avslår motionerna

2019/20:2863 av Anna Sibinska m.fl. (MP) yrkande 4 och

2019/20:3255 av Per Lodenius m.fl. (C) yrkandena 2 i denna del och 9.

Ställningstagande

Kultur har en viktig roll både i det förebyggande hälsoarbetet och inom ramen för vård och omsorg. Eftersom kulturen är något grundläggande för oss människor behöver även äldre ges möjlighet att få uppleva den. Kulturpolitiken ska skapa förutsättningar även för äldre personer oavsett socioekonomiska faktorer eller geografisk hemvist, och alla ska ha likvärdiga möjligheter att ta del av konst och kultur. Regionerna bör bejaka kulturens hälsofrämjande egenskaper, i synnerhet för sjuka och äldre, genom att premiera fortsatt forskning och utveckling på området samt genom konkreta verksamheter.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

13. Kultur i hela landet, punkt 9 (C)

av Per Lodenius (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3255 av Per Lodenius m.fl. (C) yrkandena 2 i denna del och 9 samt avslår motionerna

2019/20:820 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 3 och

2019/20:2863 av Anna Sibinska m.fl. (MP) yrkande 4.

Ställningstagande

Det är viktigt att alla får tillgång till ett brett kulturutbud i hela landet. Då skapas också förutsättningar för ett nytänkande och spetsigt kulturliv som också låter tala om sig internationellt. Ett sätt att skapa såväl nationellt som internationellt intresse för vårt kulturliv är att inrätta ett system för ett nationellt kulturhuvudstadsår. Idén är att en svensk stad vart annat år får statusen nationell kulturhuvudstad. Då kan också mindre städer få uppmärksamhet och chans att visa upp och särskilt utveckla sitt kulturliv. De nationella kulturinstitutionerna måste sprida sin verksamhet och göra den mer tillgänglig i hela landet. Detta kan göras på många sätt. Ett sätt är genom att låta ett antal framträdande regionala scener även få status som nationella scener. Det skulle både kunna lyfta den specifika scenen och bidra till att locka nya besökare både inom landet och internationellt. De nationella kulturinstitutionernas möjligheter att sprida sin verksamhet i hela landet ska därför ses över.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

14. Språk, punkt 13 (SD)

av Angelika Bengtsson (SD), David Lång (SD) och Robert Stenkvist (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2019/20:634 av Aron Emilsson m.fl. (SD) och

2019/20:3053 av Aron Emilsson (SD) yrkandena 1–3.

Ställningstagande

Språkförståelsen och möjligheten att kommunicera med varandra på de nordiska språken är en nyckelfaktor i den nordiska gemenskapen och det nordiska samarbetet. En stark språkförståelse fungerar som smörjmedel för vår gemensamma kommunikation och minskar transaktionskostnader inom såväl handel som arbetsmarknadernas integration och det kultur- och utbildningspolitiska samarbetet. Samtidigt kan vi konstatera att den nordiska språkförståelsen befinner sig i ett skört läge, då den avtar bland yngre generationer. Vi ser det som principiellt viktigt att understryka alla de nordiska språkens unicitet och okränkbara värde men vill samtidigt verka för ökade insatser för att förstärka och förbättra den nordiska språkförståelsen, detta redan från den tidiga skolåldern. Ett mål i Nordiska ministerrådets

språkdeklaration från 2006 är att alla nordbor ska kunna kommunicera med varandra, i första hand på ett skandinaviskt språk – ett ambitiöst mål som tyvärr inte har uppnåtts. Språkförståelsen mellan framförallt de skandinaviska språken är idag lägre än när språkdeklarationen togs fram och det finns idag ett större behov av skarpa förslag som får bukt med den negativa trenden så de nordiska språkens ställning inte försvagas ytterligare i framtiden. Vi vill ha en utredning om hur den nordiska språkförståelsen kan förstärkas och förbättras.

Språket är levande och föränderligt av naturen. Det anpassar sig efter den sociala gemenskap vi befinner oss i. Olika grupper i olika sammanhang utvecklar en egen version av språket med egna uttryck. Detta i sig har ett stort värde, och de unika yttringarna berättar en del av gruppens historia och utveckling. Ibland kan grupperns olika versioner av språket bli en kommunikationsbarriär. En språklig barriär tillsammans med en kulturkrock kan i värsta fall leda till stor brist på förståelse grupperna emellan. Det är därför viktigt att ett samhälle har en god balans mellan olika grupperns unika uttryckssätt, samtidigt som samtliga medborgare vid behov har förmåga att uttrycka sig på ett för riket gemensamt sätt. Det säkrar att allmän information från det offentliga förstås av samtliga medborgare, oavsett var man befinner sig i landet och vilka grupper och sammanhang man normalt rör sig i. Ambitionen är således att Språkrådet ska ta på sig rollen att säkra att språket inte är en barriär för kommunikation i landet i balans med en hänsyn för lokala språkvarianter och språkets organiska utveckling. Genom att offentliga institutioner använder ett korrekt och varierat språk främjar vi hela befolkningens möjligheter att tillskansa sig de språkliga färdigheter som är nödvändiga för att till fullo delta i det demokratiska samtalet. Genom att främja hela befolkningens färdigheter i svenska ger vi samtliga samhällsgrupper en större möjlighet att kommunicera ut sin verklighetsbild och sin vilja till andra medborgare. Därför bör offentliga institutioner prioritera språkriktighet framför en förenkling av språket, eftersom en förenkling av språket genom att söka undvika att exponera vissa grupper för nödvändig vokabulär på sikt försämrar språksvaga individers möjlighet att utveckla sitt ordförråd, vilket minskar deras möjligheter till demokratiskt deltagande. Samhället ska ha en god balans mellan ett levande språk och enhetlig kommunikation över hela befolkningen. Regeringen ska ge i uppdrag åt Språkrådet att ta fram riktlinjer för språkenhetlighet och språkriktighet bland befolkningen. Offentlig förvaltning ska prioritera språkriktighet framför enkelhet.

Vad som anförs ovan bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

15. Nationella minoriteter, punkt 14 (SD)

av Angelika Bengtsson (SD), David Lång (SD) och Robert Stenkvist (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2019/20:353 av Cassandra Sundin m.fl. (SD) yrkande 2 och

2019/20:357 av Cassandra Sundin m.fl. (SD) samt

avslår motionerna

2019/20:1612 av Linda Ylivainio och Peter Helander (båda C) yrkande 1,

2019/20:2898 av Anna Sibinska och Mats Berglund (båda MP) yrkande 5 och

2019/20:3245 av Linda Ylivainio m.fl. (C) yrkandena 11 och 12.

Ställningstagande

Den samiska kulturen och de samiska språken finns kvar runtom i Sápmi, men deras existens är för framtiden inte tryggad, då få förmedlar, lever i och talar de samiska kulturella och språkliga variationerna. De som talar de samiska språken blir allt färre, och då språken är hotade medför detta självklart att en stor del av kulturen också är hotad, då språk och kultur går hand i hand. Särskilt allvarligt är läget i de sydsamiska delarna och bland de mindre språken bland samerna. Trots samernas långvariga bakgrund och särpräglade näringar, kultur och språk i landet har forskning, språk- och utbildningsväsen släpat efter. Staten har varit dålig på att möta samer med medel och resurser för de plattformar och språk- och utbildningsinstitutioner som kan behövas för att bevara, främja och utbilda i samiska språk och samisk kultur, efter den samiska minoritetens premisser. Centrum för samisk forskning Vaartoe fyller en viktig funktion men har begränsade resurser. Det är av stor betydelse att inrätta ett gemensamt samiskt språkcentrum för att säkra den samiska utbildningen och forskningen inom Sápmi även för icke nordsamisktalande studenter och forskare. Möjligheterna att tillsammans med övriga nordiska länder med samisk befolkning inrätta ett gemensamt samiskt språkcentrum bör utredas. Av Unescos (FN:s organisation för utbildning, vetenskap och kultur) språkatlas över vilka språk som är hotade i världen framgår att samtliga samiska språk klassas som hotade. Språk kan återupptas och återfå kraft i nya generationer där det finns intresse för kulturarv och rötter. Genom att bl.a. undervisa i, synliggöra och forska om språket kan trenderna stimuleras ytterligare. En viktig del kan också vara att författa skrifter och böcker inom och på språket för kommande generationers skull. Det är av stort värde att arbeta för bevarandet av de samiska språken då dessa utgör en del av såväl det

samiska kulturarvet som det svenska, då samerna är ett urfolk i Sverige. Det sydsamiska kulturcentrumet fyller en viktig funktion i bevarandet av såväl det sydsamiska språket som dess kulturarv. Dock har man under lång tid varit beroende av projektstöd, vilket ger en lång osäkerhet. Möjligheterna till åtgärder för att säkra sydsamiskans fortlevnad och förvaltning samt att höja språkets status bör utredas.

Vad som anförs ovan bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

16. Nationella minoriteter, punkt 14 (C)

av Per Lodenius (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2019/20:1612 av Linda Ylivainio och Peter Helander (båda C) yrkande 1 och 2019/20:3245 av Linda Ylivainio m.fl. (C) yrkandena 11 och 12 samt avslår motionerna

2019/20:353 av Cassandra Sundin m.fl. (SD) yrkande 2,

2019/20:357 av Cassandra Sundin m.fl. (SD) och

2019/20:2898 av Anna Sibinska och Mats Berglund (båda MP) yrkande 5.

Ställningstagande

Sveriges internationella åtaganden om de nationella minoriteternas rättigheter bedöms inte i tillräcklig grad ha omvandlats till praktiska resultat i vardagen och i vissa fall inte heller på ett korrekt sätt ha införlivats i svensk rätt. Det är därför angeläget att fortsätta arbetet med att säkerställa att de nationella minoriteternas rättigheter, som är en del av det internationella ramverket till skydd för de mänskliga rättigheterna, efterlevs i praktiken. I detta arbete krävs systematik, långsiktighet och uthållighet. De nationella minoriteternas egenmakt har sedan minoritetspolitiken introducerades varit ett avgörande fundament som politikområdet i sin helhet vilat på. Det är viktigt att detta fundament också tar sig uttryck i det konkreta genomförandet av politiken. Ett led i att stärka den tornedalska minoritetens ställning och stödja de meänkielitalande vore att inrätta ett meänkielicentrum. I maj 2017 lämnade Europarådets ministerkommitté ett antal rekommendationer inom ramen för den sjätte granskningen av Sveriges efterlevnad av språkstadgan. En av de rekommendationer som lämnades var att överväga att utvidga användningen av språkcentrum till övriga nationella minoritetsspråk, i linje med de samiska

språkcentrumens metodik. För att ta vara på och utreda lämpligheten i denna rekommendation föreslår jag därför att ett språkcentrum i meänkieli inrättas i Övertorneå. Det är mycket angeläget att regeringen återkommer med förslag till språkcentrum för meänkieli och resursbibliotek för meänkieli i Övertorneå. Minoritetspolitiken ska genomföras tillsammans med de nationella minoriteterna, inte av andra för minoriteterna. Det är därför som delaktighet och inflytande är ett av politikområdets tre delområden. Civilsamhällets betydelse för att vårda, värna och utveckla de nationella minoriteterna och de nationella minoritetsspråken kan knappast nog understrykas. Hade det inte varit för vissa ideella organisationer, t ex Svenska Tornedalings Riksförbunds – Tornionlaaksolaiset (STR-T) arbete med meänkieli, är frågan om vissa av de nationella minoritetsspråken ens överlevt till dags dato. Vidare kan frågan ställas om revitaliseringsarbetet hade kommit igång i tid och haft den kraft det har, utan dessa organisationer. Att de ideburna organisationerna har ekonomiska och andra förutsättningar att bedriva en bra verksamhet är därför av stor vikt för att minoritetspolitiken ska kunna genomföras i praktiken. En översyn av möjligheterna att inrätta ett nationellt språkcentrum för meänkieli i Övertorneå och ett ökat stöd till minoritetsorganisationer bör göras.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

17. Läsförfrämjande åtgärder, punkt 17 (M)

av Betty Malmberg (M), Josefin Malmqvist (M), Lotta Olsson (M) och Niklas Wykman (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3046 av Lotta Finstorp m.fl. (M) yrkande 9,

bifaller delvis motion

2019/20:3070 av Christer Nylander m.fl. (L) yrkande 7 och

avslår motion

2019/20:2456 av Annika Hirvonen Falk och Leila Ali-Elmi (båda MP) yrkandena 1 och 7.

Ställningstagande

Läsning är grunden för ett barns språkliga och intellektuella utveckling. Därför behöver det läsförfrämjande arbetet stärkas. En god läsförmåga är nyckeln till en framgångsrik skolgång och förståelse för andra skolämnena. Det skapar

möjligheter för resten av livet. Språkinläring handlar även om alla barns och ungas rätt till kunskap, och läsning har ett egenvärde. Genom litteraturen får barn möjlighet att upptäcka och utforska andra världar än sin egen. Läsning kan väcka nyfikenhet och bjuda in till reflektion om såväl den egna identiteten som andras. Givet samhällets utveckling och den digitalisering som sker i snabb takt kan man också ifrågasätta kravet på kommunerna att tillhandahålla fysiska bibliotek. Samtidigt vet vi att det inte minst för barn och unga är viktigt med läsning och bildning från tidig ålder för att lyckas bra i skolan. Därför borde det utredas hur bibliotekslagen kan bli mer flexibel samtidigt som läsfrämjande för barn och unga bejakas. Skolbibliotek och folkbibliotek borde i framför allt mindre kommuner med svag ekonomi kunna samordna bibliotekens arbete, för att nå barn som kanske inte har böcker hemma eller som kommer från utsatta miljöer. Ett sätt att göra detta är att stärka samarbetet mellan de kommunala biblioteken och skolorna.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

18. Läsfrämjande åtgärder, punkt 17 (L)

av Christer Nylander (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkänner detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3070 av Christer Nylander m.fl. (L) yrkande 7,
bifaller delvis motion

2019/20:3046 av Lotta Finstorp m.fl. (M) yrkande 9 och
avslår motion

2019/20:2456 av Annika Hirvonen Falk och Leila Ali-Elmi (båda MP)
yrkandena 1 och 7.

Ställningstagande

Litteraturen är en unik källa till kunskap, förståelse och fördjupning. I denna tid av blixtnabba förändringar erbjuder boken en fristad för eftertanke och stillhet. Läsning och litteratur måste ha hög prioritet i kulturpolitiken. Det handlar i grunden om kultur, bildning, demokrati och jämställdhet. Sverige har av tradition en hög läskunnighet och ett stort intresse för den goda berättelsen, men det finns stora klyftor i läsvanorna. Klyftorna får effekt på skolresultat, och samhällsdeltagande och därmed den enskildes egenmakt. Läsning och läsförståelse bör därför särskilt prioriteras. Särskilt fokus bör vara att fånga pojkars intresse för berättelser och läsning. Få saker är viktigare om man vill

ge människor jämlika villkor än att stimulera läsning. Läsdelegationen ger en lång rad förslag på hur läsning kan bli till glädje för fler. Arbetet för läsning måste trappas upp och delegationens förslag bör tillsammans med förslaget till nationell biblioteksstrategi ligga till grund för en offensiv politik på området.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

19. Biblioteksentreprenad, punkt 18 (V)

av Ciczie Weidby (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2019/20:137 av Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V) yrkande 1.

Ställningstagande

Biblioteken är en viktig del av vår demokrati och den kulturella institution som är mest utbredd i vårt land. Alla kommuner måste ha ett bibliotek och på många håll i landet har invånarna tillgång till en biblioteksfilial på nära håll. Tyvärr har utvecklingen de senaste decennierna varit negativ då runt 400 biblioteksfilialer lagts ned. Det är centralt att kulturen finns lätt tillgänglig då forskningen visar att avstånd utgör ett hinder för många grupper och då framför allt socioekonomiskt svaga. Genom att förmedla kunskap och utgöra en plattform för tankar, idéer och åsikter har folkbiblioteken ett stort ansvar för samhällets utveckling. Biblioteken utgör också en mötesplats för medborgare och civilsamhälle och är en garant för folkbildningen. I många kommuner är biblioteket också en central kulturaktör med omfattande programverksamhet. Dit går förskolegrupperna för att ta del av teater och de lokala konstnärerna kan ställa ut. Högern letar hela tiden upp nya välfärdsområden som företag kan göra vinst på. På flera håll i landet har biblioteken därför privatiserats. Privatiseringarna av biblioteken riskerar att förändra bibliotekens kvalitetsnivå, oberoende och tillgänglighet. Biblioteken ska stå fria från styrning av marknadskrafterna och kommersiella intressen. Att privatisera bibliotek och verksamhet kommer med stora risker. Det leder bl.a. till en fragmentisering av bibliotekssystemet. I dag är stora delar av bokbeståndet gemensamma och kan nås genom gemensamma lånekataloger. Vid privatisering kommer biblioteken inte längre att kunna genomföra den typen av samverkan. Vidare är det stor risk att de ersättningssystem som kommunerna skapar när biblioteken läggs ut på entreprenad ger olyckliga incitament. Vi har sett exempel där utlåningssiffrorna utgjort grund för

ersättning och lett till en prioritering av inköp av ”bestsellers”, och böcker på andra språk har fått stå tillbaka. Det är mycket olyckligt om en så viktig verksamhet som våra folkbibliotek ska omstöpas utifrån affärstänkande. Jag menar att det går på tvärs med bibliotekslagen och de nationella målen för kulturverksamheten. Utvecklingen där folkbibliotekens verksamhet privatiseras måste stoppas. Det bör införas en stopplag mot att lägga ut folkbiblioteken på entreprenad.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

20. Internationella biblioteket och lånecentralen för mångspråk, punkt 19 (SD)

av Angelika Bengtsson (SD), David Lång (SD) och Robert Stenkvist (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 19 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:338 av Aron Emilsson m.fl. (SD) yrkande 2 och

avslår motion

2019/20:2898 av Anna Sibinska och Mats Berglund (båda MP) yrkande 4.

Ställningstagande

Under våren 2019 tillkännagav styret i Stockholms stad att man avser att skala ned och omorganisera Internationella biblioteket vid Odenplan på ett radikalt sätt. Det internationella biblioteket är idag beläget i annexet till Stockholms stadsbibliotek och har i dagsläget 200 000 böcker på fler än 100 olika språk. Biblioteket är bemannat med flerspråkig personal och fungerar också som nationell resurs för andra mångspråkiga bibliotek runt om i landet. Den styrande majoriteten i Stockholm aviserade våren 2019 att bibliotekets samlingar och personal ska spridas ut och en del av biblioteket flyttas, vilket i det närmaste kan betraktas som en nedläggning av nuvarande verksamhet. Frågan är en kommunal angelägenhet, men då utbudet och den samlade kompetensen är av nationellt värde föreslår vi att regeringen snabbtredrer om inte verksamheten kan säkras under en statligt finansierad nationell huvudman, såsom Kungliga biblioteket. Det är i många avseenden en fråga av nationell karaktär och betydelse som kräver långsiktighet och tryggad finansiering.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

21. Trygga bibliotek, punkt 20 (SD)

av Angelika Bengtsson (SD), David Lång (SD) och Robert Stenkvist (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 20 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:338 av Aron Emilsson m.fl. (SD) yrkande 3 och
bifaller delvis motion

2019/20:3070 av Christer Nylander m.fl. (L) yrkande 6.

Ställningstagande

Det har under de senaste åren återkommande rapporterats om oroligheter på bibliotek runt om i landet. Bibliotek upplevs i vissa fall inte längre vara en trygg miljö för studier och inhämtning av kunskap. Utöver det påverkar oroligheterna arbetsmiljön för de som arbetar inom biblioteksväsendet. Bibliotekens roll sätts ur spel av personer som inte förstår att visa vördnad för deras funktion utan använder biblioteken för egna syften. Det är viktigt att biblioteken är en trygg miljö för dem som arbetar och studerar där. Vi vill därför att regeringen ger i uppdrag åt berörda myndigheter, aktörer, institutioner och organisationer att ta fram en åtgärdsplan för hur biblioteksmiljön ska kunna tryggas som säker och rogivande studiemiljö, samtidigt som det ska kunna fortsätta att vara ett öppet och tillgängligt rum.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

22. Trygga bibliotek, punkt 20 (L)

av Christer Nylander (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 20 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3070 av Christer Nylander m.fl. (L) yrkande 6 och
bifaller delvis motion

2019/20:338 av Aron Emilsson m.fl. (SD) yrkande 3.

Ställningstagande

Tillgången till bibliotek är en grundläggande service i ett liberalt samhälle. I kommuner och kommundelar fungerar de som lokala kulturcentrum. Där ges vi alla, på lika villkor, möjlighet till bildning och förströelse. Det kan vara en massivt frigörande upplevelse att på biblioteket utforska alla olika vägar in i mänsklighetens samlade vetande, att upptäcka andra människors erfarenheter och världsbilder. Bra bibliotek är allra viktigast för unga personer som inte växer upp med böcker omkring sig, som inte får läsvanorna med sig hemifrån och som kanske över huvud taget inte har något lugnt ställe för att plugga eller fly bort i fiktionens världar. För att biblioteken ska kunna fylla dessa uppgifter måste de vara trygga. På senare tid har det blivit allt vanligare att andra besökare och bibliotekspersonal utsätts för stök – och betydligt allvarigare händelser som hot, trakasserier och ibland våld. De som drabbas hårdast av otrygghet på biblioteken är – precis som i en otrygg skola utan arbetsro – de som behöver biblioteken bäst. Personer som stör ordningen, hotar och trakasserar hör inte hemma på våra bibliotek. Bibliotekslagen säger i dag att biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla. För att bibliotekslagens syfte ska vara verklighet för alla behöver den kompletteras med en reglering om trygga bibliotek och möjligheter att utfärda tillträdesförbud.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

23. Fjärrlån av e-böcker, punkt 22 (V)

av Ciczie Weidby (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 22 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3103 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 3 och 4.

Ställningstagande

Att folkbibliotekens infrastruktur fungerar är ett måste för att kunna ta del av deras utbud oavsett var man bor. Samverkan mellan bibliotek på alla nivåer gör att fler böcker och medier finns tillgängliga för lån och fjärrlån än vad som annars varit möjligt. Möjligheten till digitala lån och e-böcker kräver samordnad förvaltning och gemensamt ägande. Enligt Kungliga bibliotekets förslag till nationell biblioteksstrategi har Sverige halkat efter i digitalisering på biblioteksområdet. Om det inte förbättras riskerar biblioteken att bli mindre relevanta då efterfrågan på digitala lån och digitalt utbud ökar. Den möjlighet som digitaliseringen erbjuder borde istället innebära motsatt effekt, alltså att

biblioteken blir mer relevanta och får utrymme att nå fler. Digitalisering och e-lån kan inte ersätta den fysiska mötesplats som folkbiblioteken är eller deras bidrag till samhället. Det är däremot ett effektivt sätt att bredda verksamheten och möta ett växande behov som kommer med teknisk utveckling. Idag är e-böcker låsta till det bibliotek som köpt in dem vilket omöjliggör fjärrlån. Det gör att de som har tillgång till större bibliotek med större ekonomiskt utrymme, vilket ofta är fallet i storstäders stadskärna, har tillgång till ett större utbud av e-böcker, medan andra som befinner sig vid de mindre biblioteken som inte har samma resurser har tillgång till ett mindre utbud. Detta behöver förändras. Regeringen bör utreda och återkomma med förslag för att fjärrlån av e-böcker ska bli möjligt. Regeringen bör också se över stödfunktioner för att möjliggöra en större digitalisering av material som är utgivet i Sverige.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

24. Enprocentsregeln, punkt 24 (SD)

av Angelika Bengtsson (SD), David Lång (SD) och Robert Stenkvist (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 24 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2019/20:358 av Aron Emilsson m.fl. (SD) yrkande 1 och

2019/20:959 av Jonas Andersson i Linköping m.fl. (SD) yrkande 7 och avslår motion

2019/20:1246 av Magnus Manhammar (S).

Ställningstagande

Över hela Sveriges land gestaltas vår gemensamma historia i lager av kulturmiljöer, inte sällan av höga kulturhistoriska värden. Kulturmiljön är ofta både estetiskt tilltalande och hälsosam. I andra fall signalerar kulturmiljön inte uppenbara skönhetsvärden, men likväl lärrik orientering om exempelvis industrihistoria. Vår rika flora av kulturmiljöer är en länk till vår historia och en del av vårt kollektiva minne. En mer omfattande problematik beträffande kulturmiljön är risker vid exploatörers och byggherrars brist på förståelse och kompetens om lokala och historiska förhållanden. Det understryker också behovet av en utvidgad lagstiftning där inte bara kommunen, utan också exploatören har ett ansvar i hänsynstagandet till känsliga miljöer av högt kulturhistoriskt värde. Vi menar att det krävs ett samlat grepp för att komma tillrätta med ovan nämnda problematik. Det finns fog för, och behov, av att se

över möjligheterna att omvandla, eller bygga ut den s.k. enprocentsregeln till att inte bara omfatta offentlig förvaltning, utan att även kommersiella aktörer såsom de stora byggherrarna åläggs att avsätta en fond för kulturhistorisk estetisk hänsyn och gestaltning vid exploatering och nybyggnation i anslutning till kulturhistoriska miljöer där inverkan är påtaglig och riskerar att förändra landskaps- eller stadsbilden. Det kan handla om behov av att bygga upp eller rekrytera kulturmiljökompetens, om att anpassa bebyggelse utifrån platsens historia och stilbild, där det krävs alternativa materialval, hantverk och färgsättningar, eller om konstnärlig utsmyckning och informationstavlor eller dylikt för att spårbarheten i platsens identitet och historia ska vara synlig och tillgänglig för boende och besökare. Vi är beredda att utvärdera och framföra nya kreativa lösningar för att Sverige ska uppnå god arkitektur och offentliga miljöer som svenska folket önskar, efterfrågar och kan trivas i, arkitektur som bibehåller och kompletterar svensk kulturhistoria, som är identitetsskapande och som innebär hållbarhet över tid. En utvidgad enprocentsregel och sanktionsmöjligheter vid kommersiella aktörers överträdelser gentemot känsliga kulturmiljöer bör utredas. Den får inte bli en regel som alltför ofta sätts på undantag som det är i dag, men inte heller en tvingande regel. Som riktlinje kan regeln dock komma mer till sin rätt. Det är viktigt att utreda direktiv för att enprocentsregeln för konstnärlig gestaltning ska tillämpas i praktiken och för att regeln ska kunna leda till ökad estetisk hållbarhet i offentliga miljöer.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

25. Nordisk kulturkanon, punkt 25 (SD)

av Angelika Bengtsson (SD), David Lång (SD) och Robert Stenkvist (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 25 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2019/20:632 av Aron Emilsson m.fl. (SD).

Ställningstagande

Den nordiska litteraturkanonen, som finansierades av Nordiska ministerrådet, presenterades 2008. Den bidrog till både en ökad debatt och ett ökat intresse för den nordiska kulturen. Vi menar att argumenten är giltiga än i dag och att Nordiska ministerrådet borde följa upp satsningen på den nordiska litteraturkanonen genom att med inspiration från den danska modellen ta fram

en ny, bred nordisk kulturkanon som även innefattar områden som arkitektur, bildkonst, musik, scenkonst, film och barnkultur. Nuvarande strategi för det nordiska samarbetet kring kulturella frågor under de närmaste åren har flera positiva inslag, men vi ser samtidigt förbättringspotential och ser därför med tillförsikt på den kommande strategiplaneringen mellan Nordiska rådet och ministerrådet. Det finns idag organisationer som Norden i skolan, som ger elever i Norden unika möjligheter att arbeta med ämnesområdena språk och kultur, historia och samhälle och klimat och natur i ett nordiskt perspektiv. Satsningar bör lyftas fram och tas tillvara i större utsträckning i landet för att främja och utveckla den nordiska samanhållningen. En utredning av möjligheterna att införa en gemensam nordisk kulturkanon bör genomföras.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

Särskilda yttranden

1. Motionsyrkanden som bereds förenklat, punkt 26 (M)

Betty Malmberg (M), Josefin Malmqvist (M), Lotta Olsson (M) och Niklas Wykman (M) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt motionsförslag som finns i betänkandet under rubriken ”Motioner som bereds förenklat” och som avstyrktes våren 2019. När det gäller dessa motionsförslag hänvisar vi till de senaste ställningstaganden som gjordes av företrädare från vårt parti i motsvarande frågor i betänkandena 2018/19:KrU11 och 2018/19:KrU12.

Vi vidhåller de synpunkter som fördes fram i motion 2019/20:3048 yrkandena 3 och 6 men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

2. Motionsyrkanden som bereds förenklat, punkt 26 (C)

Per Lodenius (C) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna under rubriken Motioner som bereds förenklat eftersom motsvarande förslag har behandlats av utskottet i betänkande 2018/19:KrU12.

Jag vidhåller mitt partis ståndpunkt i motion 2019/20:3255 yrkandena 3 och 4 men avstår från att ge uttryck för den i detta betänkande.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2019/20

2019/20:7 av Gudrun Brunegård (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en Astrid Lindgren-dag och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:8 av Gudrun Brunegård (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillkännagivandet av Astrid Lindgren Memorial Award (ALMA) permanent bör ske i Vimmerby och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:137 av Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör införas en stopplag mot att lägga ut folkbiblioteken på entreprenad och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en statlig utredning för att genomlysna musiklivets villkor på alla nivåer från statliga subventioner, turnéstruktur och myndigheters samverkan till exportfrågor och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:161 av Ola Johansson (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningar och villkor för att tillåta andra språk än svenska vid myndighetsutövning och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:324 av Per-Arne Håkansson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utifrån en stark upphovsrätt se över översättningsmöjligheter för att utveckla svensk litteratur för utrikeshandel och export och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:338 av Aron Emilsson m.fl. (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ett nationellt ansvar för det internationella biblioteket i Stockholm och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge berörda aktörer och institutioner i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan för hur biblioteken som studiemiljö ska kunna säkras

från grupper som söker använda biblioteken till annat än det tilltänkta syftet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna att tydligare knyta vissa av bibliotekens tjänster till medborgarskapet och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bibliotekslagen inte bör ålägga biblioteken att prioritera litteratur på andra språk än svenska och de officiella minoritetsspråken och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:339 av Runar Filper m.fl. (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bevara, levandegöra och samla kunskap om utlandssvenskarnas dialekter och kulturer och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:344 av Aron Emilsson m.fl. (SD):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning för att utreda möjligheterna att göra Folkmusikens hus i Dalarna till ett nationellt folkmusikcentrum och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:346 av Aron Emilsson m.fl. (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram en immateriell kulturkanon för Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:350 av Aron Emilsson m.fl. (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en ordbok över Sveriges dialekter och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:351 av Aron Emilsson m.fl. (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ändringar i språklagen så att även punktskrift omfattas och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:353 av Cassandra Sundin m.fl. (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna att tillsammans med övriga nordiska länder med samisk befolkning inrätta ett gemensamt samiskt språkcentrum och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:354 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Riksteatern bör få möjlighet att utveckla sin verksamhet i linje med det som anförs i motionen och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:357 av Cassandra Sundin m.fl. (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna till åtgärder för att säkra sydsamiskans fortlevnad och förvaltning samt att höja språkets status och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:358 av Aron Emilsson m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning om utvidgad enprocentsregel och sanktionsmöjligheter vid kommersiella aktörers överträdelse gentemot känsliga kulturmiljöer, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2019/20:492 av Peter Helander och Anders Åkesson (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla Dalhalla till en nationell sommarscen för Kungliga Operan för att därmed stimulera spridning av operakonsten såväl geografiskt som befolkningsmässigt och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:630 av Aron Emilsson m.fl. (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjligheterna att inrätta ett Nordens hus i Sverige bör utredas och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:632 av Aron Emilsson m.fl. (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna att införa en gemensam nordisk kulturkanon och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:634 av Aron Emilsson m.fl. (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur den nordiska språkförståelsen kan förstärkas och förbättras och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:820 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att skapa förutsättningar för äldre personer oavsett

socioekonomiska faktorer eller geografisk hemvist att kunna ta del av konst och kultur och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:959 av Jonas Andersson i Linköping m.fl. (SD):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda vilka direktiv som vore lämpliga att införa för att enprocentsregeln för konst i det offentliga rummet ska kunna tillämpas bättre och leda till ökad estetisk hållbarhet och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1237 av Carina Ödebrink (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undersöka möjligheten att se över statens bidrag till den regionala samverkansmodellen, för ökad kulturell jämlikhet och likvärdighet, och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1246 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undersöka möjligheten att lagstifta om stöd till konstnärlig utsmyckning vid byggnation i regi av staten, landstingen/regionerna, kommunerna eller det privata – det som kallas enprocentsregeln – och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1581 av Angelika Bengtsson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör synliggöra Kungliga Operan och Kungliga Baletten i vårt land med en turné och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1612 av Linda Ylivainio och Peter Helander (båda C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att inrätta ett nationellt språkcentrum för meänkieli i Övertorneå och att se över ett ökat stöd till minoritetsorganisationer och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2024 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att länder och språk ska vara sökbara under den begynnelsebokstav som anger landet och språket och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2419 av Jan Ericson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avveckla Myndigheten för kulturanalys och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2456 av Annika Hirvonen Falk och Leila Ali-Elmi (båda MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta ett nationellt läsråd och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fortsätta investera i biblioteken som mötesplats för unga och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fortsätta och utveckla satsningen Bokstart och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2790 av Roland Utbult m.fl. (KD):

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om MU-avtalet och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka det konstnärliga företagandet och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2861 av Anna Sibinska och Mats Berglund (båda MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hat och hot mot konstnärer och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en konstnärsombudsman och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2863 av Anna Sibinska m.fl. (MP):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kunskapsstöd till konstaktörer i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om mer offentlig konst i mindre orter och glesbygd och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utvecklingen av konsthantverk och slöjd och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kollektivverkstäder och kollektiva ateljéer och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bättre förutsättningar för icke-offentliga aktörer och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2897 av Anna Sibinska och Mats Berglund (båda MP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att podcaster i hög utsträckning i dag kan fylla samma funktion som kulturtidskrifter och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2898 av Anna Sibinska och Mats Berglund (båda MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att få den nationella biblioteksstrategin på plats och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kopplingen mellan pedagogik och bibliotek och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om den nationella lånecentralen för mångspråk och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om det samiska biblioteket och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om biblioteksersättningen och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3046 av Lotta Finstorp m.fl. (M):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om läsfrämjande åtgärder för barn och unga och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3048 av Lotta Finstorp m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder för att minska den politiska styrningen av konsten och kulturens innehåll och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla kultursamverkansmodellen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna och möjliggöra en mångfald av finansierare inom kulturområdet och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skapa goda förutsättningar för nyskapande kultur och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om scenkonstallianserna och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3053 av Aron Emilsson (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om balansen mellan ett levande språk och vikten av enhetlig kommunikation över hela befolkningen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska uppdraga åt Språkrådet att ta fram riktlinjer för språkenhetlighet och språkkriktighet bland befolkningen och tillkännager detta för regeringen.

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att offentlig förvaltning ska prioritera språkriktighet framför enkelhet och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3070 av Christer Nylander m.fl. (L):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att målen för kulturpolitiken bör utgå från frihet, mångfald och kvalitet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en utredning om hur kulturens finansiering kan breddas och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökat engagemang i det internationella kultursamarbetet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stöd till kulturen ska vara kvalitetsdrivande och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en reglering för trygga bibliotek och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökade insatser för läsning och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3103 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda och återkomma med förslag för att fjärrlån av e-böcker ska bli möjligt och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över stödfunktioner för att möjliggöra en större digitalisering av material som är utgivet i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör göra en översyn av regelverken för de fria grupperna inom scenkonsten och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3245 av Linda Ylivainio m.fl. (C):

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna till språkcentrum samt resursbibliotek för meänkieli och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om civilsamhällets betydelse för att vårda, värna och utveckla de nationella minoriteterna och minoritetsspråken och vikten av goda förutsättningar för det samt tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3255 av Per Lodenius m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att främja ett brett kulturliv där nya digitala kulturella uttryck och mångkultur frodas sida vid sida med traditionella kulturformer och där kulturella och kreativa näringar blomstrar, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla kultursamverkansmodellen och inrätta ett nationellt kulturhuvudstadsår och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förutsättningar för ett kulturliv i världsklass och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka det kulturella utbytet med övriga världen och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om konstnärlig frihet och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kulturarbetares villkor och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna för de nationella kulturinstitutionerna att sprida sin verksamhet i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3358 av Johan Pehrson m.fl. (L):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över formerna för kultursamverkansmodellen och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Motionsyrkanden som bereds förenklat och avstyrks av utskottet

Motion	Motionärer	Yrkanden
26. Motionsyrkanden som bereds förenklat		
2019/20:137	Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V)	3
2019/20:161	Ola Johansson (C)	
2019/20:338	Aron Emilsson m.fl. (SD)	4 och 5
2019/20:339	Runar Filper m.fl. (SD)	2
2019/20:344	Aron Emilsson m.fl. (SD)	4
2019/20:346	Aron Emilsson m.fl. (SD)	2
2019/20:350	Aron Emilsson m.fl. (SD)	
2019/20:351	Aron Emilsson m.fl. (SD)	
2019/20:354	Angelika Bengtsson m.fl. (SD)	2
2019/20:492	Peter Helander och Anders Åkesson (båda C)	
2019/20:630	Aron Emilsson m.fl. (SD)	
2019/20:1581	Angelika Bengtsson (SD)	
2019/20:3048	Lotta Finstorp m.fl. (M)	3 och 6
2019/20:3070	Christer Nylander m.fl. (L)	2 och 3
2019/20:3255	Per Lodenius m.fl. (C)	3 och 4